

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 popołudnia z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 18 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 13 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże si tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorszowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonasów; we Francji w Paryżu wyłączenie agencya p. A. d. a. m. a, 4, Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z dnia 21 października. b. r. mianować najłaskawiej nadzwyczajnego profesora, dr. Romana Pilata, zwyczajnym profesorem języka polskiego i polskiej literatury w uniwersytecie lwowskim.
Stremayr w. r.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z dnia 21 października. b. r. mianować najłaskawiej profesora dogmatyki dycezyjalnego teologicznego zakładu naukowego w Przemyślu, Jana Mazurkiewicza, kanonikiem honorowym tamtejszej kapituły obrz. łac.
Stremayr w. r.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 31 października.

Pod hasłem *divide et impera* rozpoczęło stronnictwo wiernokonstytucyjne kampanię adresową przez jednego z swoich najmłodszych ale już wypróbowanych i wsławionych koryfeuszów, dr. E. Suessa, który stanowczo i wyraźnie orzekł, że większość obecna Izby deputowanych nie jest większością. Czesi nie mogą iść z Polakami, bo dzielą ich kwestye polityki zagranicznej a stronnictwo prawa popadło już w sprzeczność, podnosząc decentralizacyę, której dopuścić nie chce na polu kościelno-politycznym. Jedno tylko stronnictwo wiernokonstytucyjne jest zdolne do tworzenia większości, bo ono tylko reprezentuje jedność państwową!

Wobec autonomistów podnoszących w adresie współdziałanie wszyst-

kich żywiołów na gruncie konstytucyjnym jako cel swój najwyższy, propagujących jedność i zgodę wszystkich ludów, mowa dr. Suessa, obliczona na poważnienie frakcyj między sobą, zadaje tylko klęskę opozycyi wiernokonstytucyjnej. Kiedy opozycya ta stanowiąła większość, posługiwała się tą samą bronią, a w roku 1873 ten sam dr. Suess kilku mowami swojemi wpływał na rozjątrzenie walki dwóch narodowości w Galicyi. Nie nowa to zatem taktyka, ale nigdy dotąd nie zaprezentowała się tak niekorzystnie jak teraz, gdy nowa większość parlamentarna, zapominając o wszystkich grzechach dawnej większości występuje z adresem pojednawczym i umiarkowanym, gdy nowa większość przy wyborze prezydenta, komisji i na każdym zresztą kroku daje dowody, że nie myśli bynajmniej o wyzyskiwaniu swej przewagi w sposób dawniej przez przeciwną stronę praktykowany.

Wobec tego kontrastu dziwnie śmiałem jest twierdzenie dr. Suessa, że tylko stronnictwo wiernokonstytucyjne reprezentuje jedność państwową! Szukajmy dowodów na to twierdzenie, bo dr. Suess nie raczył ich przytoczyć. W ubiegłym sześcioletnim okresie parlamentarnym dwa razy nastąpiła się stronnictwom sposobność do okazania, które z nich najwięcej ofiar ponieść jest gotowe dla idei jedności państwa i jego potęgi. Pierwszą taką sposobnością była sprawa odnowienia ugody z Węgrami, drugą była konsekwencya traktatu berlińskiego, tj. akcyja okupacyjna monarchii w Bośni i Hercegowinie. Czy w jednym przynajmniej z tych wypadków stronnictwo wiernokonstytucyjne postąpiło sobie tak, jak postępować powinna większość mająca to przeświadczenie, że na niej tylko opiera się idea jedności państwowej? Z wszel-

kim spokojem można przecząco odpowiedzieć na to pytanie. Gdyby wtedy większość wiernokonstytucyjna nie była rozpadła się na frakcye, a mniejszość autonomistów nie stanęła stanowczo i solidarnie po stronie tych, którzy pamiętali o jedności państwa, obie powyższe sprawy byłyby się skończyły albo smutnymi zawikłaniami konstytucyjnymi, albo skompromitowaniem monarchii na zewnątrz.

Wypadki te należą już do historii, której werdyktu nie zmieni dr. Suess najznakomitszą nawet mową. Nie zmieni także dr. Suess wbrew historii pojęcia austriackiej idei państwowej, która polega nie na hegemonii jednego stronnictwa, lecz na współdziałaniu wszystkich czynników, nie na ciągłej rozterce między narodowościami i wyzyskiwaniu jej pod hasłem *divide et impera*, lecz na harmonii wszystkich ludów żyjących pod hasłem dynastyi habsburskiej. Takiemu pojęciu idei państwowej daje wyraz adres większości Izby deputowanych i dlatego wśród toczącej się obecnie kampanii adresowej po jego stronie stoi ogromna większość ludności.

Rada państwa.

(VIII. posiedzenie Izby poselskiej.)

+ Wiedeń, 28 października. (Korespondencya Gazety Lwowskiej.) Prezes Coronini zagaja posiedzenie o godzinie 11, podając do wiadomości rezultaty ostatnich wyborów komisyjnych. W skład komisji do wniosku Prombera o wydanie pragmatyki służbowej dla urzędników weszli: Czedit Gniwosz, Jerzabek, Handel, Promber, Scharschmid, Schwegel, Winkler, Wittmann, Michał Herman, Niedopil, Zborowski, Pfeil, Weigel i Schmid; w skład komisji do wniosku Fanderlika o zniesienie stempla od dzienników i kalendarzy: Czepakowski,

Dehne, Fanderlik, Franceschi, Kluñ, Lax, Pirquet, Rohrmann, Wojnowicz, Chamiec, Mieroszowski i Wegscheider; do komisji tej potrzeba przelo wyboru uzupełniającego trzech członków. Sekretarzem wybrano wczoraj Kotza.

Właściciele gorzelni powiatu Tarnowskiego i okolicy petycyonują o ułatwienie spłaty podatku tegorocznego przez rozkład na raty przez trzy lata, a to w interesie zagrożonego gorzelnictwa; wydział powiatowy w Limanowie o spieszne rozpoczęcie budowy drogi żelaznej z Nowego Sącza do Żywea; miasto Sanok o utworzenie gimnazjum; wydział powiatowy w Nadworniu o uwolnienie powiatowych kas pożyczkowych od podatku.

Izba przystępuje do porządku dziennego.

Projekty ustaw o wcieleniu Bośni i Hercegowiny, dalej Dalmacyi, Brodów i t. d. do terytorjum związku celnego w pierwszym czytaniu wnosi poseł Grocholski przekazać tej samej komisji, która zajmuje się ustawą o administracyi Bośni i Hercegowiny. Na wniosek pos. Russa jednak uchwalono małą większością głosów przekazać tylko projekt o wcieleniu Bośni i Hercegowiny tejże komisji, resztę projektów zaś osobnej komisji z 36 członków. (Brawo! i lewicy.)

Projekt ustawy o uregulowaniu i opodatkowaniu szynkarswa na wniosek posła Grocholskiego przekazano osobnej komisji podatkowej z 36 członków.

Następują rozprawy adresowe.

Pos. Hohenwart jako sprawozdawca większości komisji zagaja rozprawy kilku uwagami: Wysoka Izbo! Umotywowanie projektu komisji jest zawarte w samym brzmieniu projektowanego adresu; śmiem tylko polecić go Wys. Izbie ku życzliwemu przyjęciu i uchwaleniu bez zmiany.

P. Sturm jako sprawozdawca mniejszości: Coby mi wypowiedzieć wypadało, znajdziecie w samym projekcie mniejszości. Jestem przekonany, że duchem umiarkowania, którym tchnie nasz projekt, tchnąć będą rozprawy adresowe. (Brawo! i lewicy.)

Do głosu zapisani: za projektem większości Smolka, Henryk Clam-Martinitz, Alfr. Lichtenstein, Czartoryski, Rieger, Wośniak; przeciw projektowi: Edw. Süß, Kowalski, Friedmann, Lustkandi, Plener, Jaques, Scharschmid, Wissenburg, Tomasz-

ALFABET TURECKI

Gdyby ktoś powiedział, że reformy w Turcyi rozpocząć należy od A, B, C — miałby racyę nie tylko pod względem figuralnego znaczenia, ale nawet bez żadnej przenośni, w najwyczerpującym sensie tego słowa... Jeżeli przy zaprowadzeniu reform wewnętrznych w Turcyi pokażą się trudności zasadnicze, pochodzące z istoty państwa otomańskiego, opartej na fundamentach teokracji, niedopuszczającej żadnego naruszenia pod karą zwalania całego gmachu; jeżeliby te trudności zasadnicze dały się przez to ominąć, że reformy ograniczyłyby się na same ulepszenia przez usunięcie dzisiejszych nadużyć, to i takie nawet reformy napotykałyby na wielką „techniczną” trudność — a jest nią kwestya języka tureckiego, lub właściwie kwestya alfabetu.

Nikt podobno dotąd z piszących potocznie o Turcyi i o zamierzonych w niej reformach, nie zwrócił dostatecznej na ten przedmiot uwagi, na ten brak tureckiego alfabetu. A jednak brak ten, nie waham się tego wyrzec, stał się główną a może jedyną przyczyną jej niepowodzeń na drodze postępu i cywilizacyi, jej wiekowego zastoju, stał się półwiekową przeszkodą zbierania owoców z zainaugurowanych przed 50 laty ulepszeń i reform, w Europie przez sułtana Mahmuda, w Egipcie przez Mehmet Alego baszę.

Samo zapożyczenie, samo przyjęcie materialnych rezultatów cywilizacyi nie wystarczy jeszcze do podniesienia jakiegos ludu na właściwy poziom. Pomiedzy owocem a drze-

wem, pomiedzy drzewem a jego korzeniem taki sam organiczny istnieje stosunek i związek, jak między przyczyną a skutkiem. Dzień dzisiejszy jest zawsze rezultatem dnia wczorajszego. Każda doskonałość materialna poprzedzona była perfekcyjną ideą, teoretycznym jej rozwojem.

Całe niepowodzenie reform tureckich pochodziło stąd, że postęp teoretyczny nie poprzedzał wcale praktycznego. Przejeli oni od Europy od razu broń ulepszoną, taktykę wojkową, ubiór, meble, a częściowo nawet procedurę ekonomiczną i finansową; ale że nie starali się o poznanie ich genezy, że nie przyswoili sobie twórczej idei, która była ich rodzicielką, więc ani zastosować u siebie należycie nie umieli, ani nie odnieśli praktycznych korzyści.

Jaka temu przyczyna, że Turcy nie starali się o przyswojenie tej idei, o rozpoznanie w sobie nauki i wiedzy europejskiej pierwwej, nim przystąpili do przejęcia ostatecznych jej rezultatów? Przyczyna tego był w pisowni ich języka — brak alfabetu.

Alfabet jest instrumentem języka, składa się z graficznych znaków, które służą do utrwalenia myśli, do jej rozpowszechnienia w chwili obecnej, do przekazania potomnej; jest tem samem w mowie ludzkiej, co nuty w muzyce. Stanowi drogę, po której myśl ludzka komunikuje się ze światem współczesnym i potomnym. Im droga ta prostsza, im przystępniejsza, im więcej ubita, tem łatwiej, tem obficiej spływają po niej strumienie myśli i ducha.

Gdzie się podziały języki, którym niedostawało tego ulepszanego środka wolnej wymiany myśli, alfabetu? Gdzie sanskryt Indów, gdzie język Zoroastra, gdzie kościelny język starożytnego Egiptu? Żydzi nawet nie

potrafiliby uratować i w obiegu codziennym utrzymać swego hebrajskiego języka, jakkolwiek święte ich księgi w nim są spisane.

Wszystkie języki, które do dni naszych przeżyły, przechodziły przez trzy fazy, stanowiące trzy główne w historycznym ich rozwoju epoki. Pierwszą epokę charakteryzuje pismo hieroglificzne; drugą pismo zgłoskowe; trzecią alfabetyczne, czyli głoskowe. Wszystkie inne rodzaje pisma, jak np. runiczne, klinowe lub ówiekowe, dadzą się podciągnąć pod jedną z tych trzech epok. Cały postęp ludzkości i każdego w szczególności ludu zależnym był zawsze i wszędzie od postępu i rozwoju znaków graficznych.

Przy kolebce zawiązujących się społeczeństw, kiedy wyobrażenia ludzkie, ograniczone potrzebami czysto materialnymi, nie przechodziły jeszcze w sferę pojęć transcendentnych, prosty rysunek przedmiotu, o który chodziło, wystarczał zupełnie. W ten sposób powstało pismo hieroglificzne, jakie spotykamy na pomnikach starożytnego Egiptu i Meksyku, jakie po dziś dzień praktykuje się w Chinach, gdzie osiągnęło najwyższy szczyt doskonałości.

Łatwo sobie wyobrazić, jakiego mnóstwa takich rysunków, a raczej znaków wymaga pismo hieroglificzne i jakie z tego powodu powstać w niem musiało zamieszanie. W języku chińskim znajduje się więcej niż sto trzydzieści tysięcy takich znaków pisemnych, bo w miarę rozszerzającego się koła wyobrażeń i idei, mnożyła się ich liczba. Tymczasem z tych stu trzydziestu tysięcy znaków najuczucniejsi dziś ludzie w Chinach, mandaryni I. klasy, znają zaledwie 30 tysięcy.

Na tej niedogodności pierwsi poznali się Chaldejczycy, ci najstarsi świata matematycy, i starali się zastąpić je pismem zgło-

skowem, które w miejsce rysunku materialnych przedmiotów stawia konwencyonalny znak brzmienia, wydawanego przez organ ludzki przy artykułowaniu ich nazwy. Brzmienia te jednak chwytali tylko w pełni zgłoskowego dźwięku i każdemu takiemu pełnemu dźwiękowi nadawali osobny znak graficzny.

Tym sposobem powstało pismo sylabiczne, zgłoskowe, które od Chaldejczyków przejęli Fenicjczycy i Arabowie. Ci ostatni zatrzymali je po dziś dzień niezmiennie, bez żadnej modyfikacyi. Ale Fenicjczycy, ten w starożytności *par excellence* lud handlowy, poznali najpierwsi, że pismo zgłoskowe nie przedstawiało takiej bezpiecznej drogi, ponieważ nie dawało się odczytywać z całą pewnością i precyzją. Rozróżnili oni w tych pełnych zgłoskach brzmienia stałe i pełne, od przybrzmień, czyli rozróżnili samogłoski od spółgłosek, a nadawszy każdej samogłosce osobny znak graficzny i zrobiliwszy go podstawą pełnego brzmienia każdej sylaby, stworzyli przez to alfabet. Skombinowanie znaków graficznych samogłoskowych ze spółgłoskowymi wystarcza do wyrażenia wszystkich dźwięków mowy ludzkiej a nauka czytania i pisania staje się rzeczą dziwnie prostą i łatwą, a niepodlegającą żadnej dwuznaczności.

Geniusz ludzki odkrył właściwą drogę postępu i oświaty!

Udoskonalone hieroglificzne pismo chińskie używa stu trzydziestu tysięcy znaków do oznaczenia ograniczonej liczby przedmiotów. Udoskonalone sylabiczne pismo arabskie wymaga ośmset czcionek typograficznych dla wydrukowania jednej książki, lub jednego numeru dziennika. Każdy arabski typograf musi być biegłym znawcą swego języka —

czuk, Teuschl, Neuwirth, Hackelberg, Löblich, Anspitz, Rabl, Menger, Demel, Russ, Beer.

Pos. Ed. Süß: Przedstawię sytuację polityczną i parlamentarną, jak dziś się przedstawia, z góry zapowiadając, że wysoko ponad chorągiewkami decentralizacji podtrzymywać będę sztandar czarno-żółty, jak się godzi posłowi austriackiemu. (*Brawo! brawo! z lewicy.*) Starym obyczajem parlamentarnym nie wspominać o wypadku w Izbie wyższej, pytam tylko, czy rząd w Izbie poselskiej ma większość i czy adres jest wyrazem większości. Wątpię o ten. Bo czyż można pomyśleć, iżby stronnictwo było w ręku większości, która strzegąc się w adresie przeciw eksperymentom, przyjęłaby jednak wniesione wczoraj ustawy podatkowe? Czyż ma większość rząd, przeciw którego członkom niektórym, jako członkom rządu dawniejszego, adres polemizuje? (*Wesołość po lewicy.*) Czyż adres ten, noszący niby to znamie pojednania, nie pragnie raczej zasiać nienawiści i niezgody w łonie samego rządu? (*Wesołość po prawicy; oho! po lewicy.*) Ale ważniejsza jest kwestya, czy członkowie rządu, którzy wzrosli w wierno-konstytucyjności i którzy solidaryzowali się z rządem dawniejszym, mogą zgodzić się na niebezpieczną decentralizację? Czyż minister spraw wewnętrznych mógłby wydać administrację polityczną w ręce stronnictw niezgodnych między sobą (*oho! po prawicy*) dla sprowadzenia pokoju? Czyż jest minister skarbu, któryby przez pomnożenie autonomii chciał zrobić oszczędności? A co się tyczy stronnictw prawicy zosobna, zwracam się przedewszystkiem do posłów narodowości polskiej, tak wiele w tej Izbie poważanych nietylko dla ich organizacji w Kole, lecz także dla ich dalekiego poglądu politycznego, którzy nietylko dziś, lecz i jutro, a nawet, o ile oko ludzkie przewidywać może, nawet pojutrze mają na baczności, zwracam się do nich, którzy nietylko drobne, lecz i ważne sprawy rozważyć umieją, którzy nietylko sprawy wewnętrzne, lecz i politykę zagraniczną pod obrady wziąć umieją — zwracam się do nich z zapytaniem, ażali prędzej czy później, gdy zajmować się będziemy sprawami zagranicznymi, równie połączeni będą z dwoma drugimi stronnictwami prawicy, jak są dziś? A teraz zwracam się do drugiego stronnictwa prawicy. Niemcy mają swój ogończy ideał prawa i wolności, a to nadaje ich wystąpieniu pewien charakter kosmopolityczny; dla tego też więcej od innych są zdolni na żywioł pośredniczący. Nie inaczej ma się rzecz z narodem czeskim (*czechische Nation* — mówi mowca, a z prawicy na to odzywają się: *böhmische! böhmische!* Mowca powtarza: *czechische!* z prawicy znów: *böhmische! böhmische!*) Naród czeski (mowca pozostaje przy *czechische*) ma wielką historję, ale nie ja maluczki będę go wysławiał. Pytam tylko: czyż panowie ci mniemają, że nadanie osobnych praw krajom nie posiadającym do siebie nadania osobnych praw stanom, czegoż przecie sami nie pragną? Dalej żądają dziś wraz z innymi decentralizacji, nie pomnąc, że jutro, gdy będzie mowa o sprawach materialnych, ustanie ich harmonia z innymi. A czyż każde ministerstwo zosobna ma mieć swoją osobną większość? Trzecie stronnictwo prawicy reprezentuje

sam pan sprawodawca większości. Stronnictwo to zawsze pozostaje nam obcem, bo nie rozumiemy się nawzajem. Nie pojmujemy, jak można łączyć sprawy karne ściśle z sprawami towarzyszymi (aluzją do wczorajszego wniosku Liebachera o przekazanie noweli karnej; i sprawy nowej ustawy akcyjnej jednej komisji); nie pojmujemy, jak w Kościele można głosić centralizację, a w państwie decentralizację. (*Brawo! brawo! z lewicy.*) Pos. ksiądz Greuter odzywa się: *uj jej!* (*Powszechna wesołość*) Rząd starał się złożyć wszystkie stronnictwa, ale sumując rezultaty jego starań, widzę, że jedno tylko zdziałał: nastąpiło pojednanie wielkie i porozumienie tylko w stronnictwie wierno-konstytucyjnym. Rząd chciał stworzyć stronnictwo państwa; o toż jest ono tutaj! (*Brawo! brawo! i oklaski z lewicy. Głosy z prawicy: tu także!*) A to nasze stronnictwo państwa wymaga od rządu, aby był zgodny sam w sobie; wymaga, aby podtrzymywał całą siłą przekonania jedność państwa i aby w ten sposób podnosił ku sobie narodowości. (*Brawo! z lewicy; głosy przeciwne po prawicy.*) Adres większości niczego nam nie daje w tym duchu; on żąda czegoś dla części, my żądamy dla całego państwa; dlatego głosować będziemy przeciw niemu. (*Oklaski z lewicy.*)

Pos. Smolka odstepuje głos pos. Dunajewskiemu.

Pos. Dunajewski: Z obiektywnością jaką konieczną w sprawach publicznych, pomówię o stanowisku stronnictwa, do którego sam należę, względem adresu. Mamy dwa projekta adresu: większości i mniejszości. Mimo woli przeto przypominam się sytuacji podczas rozpraw adresowych w 1873r. Wówczas stronnictwo przeciwne stanęło naprzeciwko nam z całym poczuciem swej siły. Wówczas myśmy nie starali się przeprowadzić adresu mniejszości; liczyliśmy się prosto z stanem rzeczy, nie uchybiając naszym przekonaniom. Staraliśmy się ewszem porozumieć się z większością ku pożytecznej dla państwa pracy. (*Brawo! z prawicy.*) Ale inaczej się stało. W rekryminacje jednak zapuszczać się nie będę. Dziś skład Izby zupełnie inny, a skutkiem tego pojawił się adres mniejszości, która stawa na gruncie bezwarunkowego oporu przeciw pojednaniu (*brawo! brawo!*) i projektuje adres odznaczający się w tonie i formie szorstkością i będący wzorem, eo sobie niektórzy myślą, że wolno wypowiadać w adresie do tronu. (*Hucne brawo! z prawicy.*) Szorstkość owa najlepiej się pokazuje z porównania obu projektów. Z okoliczności wyborów ostatnich usiłowano zaniżać ludność, przegawiając niebezpieczeństwa; a jakkolwiek nie posądzam mniejszości, iżby projektem swym do tego samego celu zmierzała, faktem jednak jest, że mniejszość, widząc się pozbawioną władzy, znajduje się w stanie rozdrażnienia. (*Brawo! brawo!*) Ale czyż znajdował się w mniejszości nie jest może rzeczą pożyteczną dla każdego stronnictwa. Co do nas, przebyliśmy długoletni kurs nauki, co to znaczy być w mniejszości, a każdy pewnie nam przyzna, żeśmy na tem stanowisku naszym nauczyli się przynajmniej skromności. (*Brawo! brawo!*) Co się tyczy adresu większości, technicznie on duchem umiarkowania, na jaki z pewnością nie zdobyłby się żaden przywódca przeciwnego nam stronnictwa. Z treści jego zaczę-

pił szanowny preopinant dwa głównie ustępy, nasamprzód ustęp o decentralizacji administracyjnej. Decentralizacja, to owe wielkie niebezpieczeństwo, przeciw któremu panowie z tamtej strony Izby tak gwałtownie się bronili. A cze-że jest decentralizacja, jeśli nie ideał torującą drogą prawdziwej wolności? (*Brawo! Brawo!*) Szanowny preopinant dalej sobie i swojemu saroniśtwu winę kował tytuł reprezentantów jednności państwa. W imieniu ziemków muszę zastrzedz się przeciw uzurpowaniu sobie tej sławy przez któregośkolwiek członka tej Izby. (*Hucne brawo!*) Szanowny preopinant zarzucił projektowi większości, że nie chce pojedynować, lecz siebie nieawisć; mnie zaś zdaje się, że właśnie jego zamiarem było zasiać niezgodę między stronnictwami prawicy. (*Hucne brawo!*) Co do decentralizacji jeszcze, komuż niewiadomo, że w Anglii, która niewątpliwie bardzo poważnie zajmuje w Europie stanowisko, decentralizacja jest najzupełniej przeprowadzona? Przypominam Belgję, przypominam Rzeszę niemiecką; która składa się z udzielnych państw, nie z prowincyj; a wszakże tylko pragnąc można, by Austria tak poważnie i potężnie zajmowała stanowisko, jak Niemcy. Nie wojuję przeto przeciw nam szumnymi słówkami! Ustęp adresu większości o decentralizacji wbrew pożałowania godnej szorstkości, z jaką to twierdzą, po tamtej stronie Izby, nie sprzeciwia się konstytucji. Do szczegółniejszych też uwag dał pochop ten ustęp, który stosownie do mowy od tronu wynurza nadzieję, że sejm nie będą doznawały już przeszkody w wykonywaniu swych praw i obowiązków. A któżby zaprzeczył, że zwolniano je tylko dla zadośćczynienia literze konstytucji? Rząd konstytucyjny, który się wierakonstytucyjnie, ktoż młodoczych miesiącach swego istnienia był przez was na lewicy nazywany rządem waszego stronnictwa, postępował z sejmami w sposób niezgodny z dobrem kraju. Jeśli przeto adres większości żąda, aby sejm nie doznawały przeszkód, żąda tem samym tylko sumiennego wykonania konstytucji. (*Brawo! brawo!*) Zaczepiono adres większości dla niby tegoż żądania żeń niebezpieczeństw. Czyż niebezpieczeństwem miałyby być to, że inne różnoprawnione narody starają się pojednać i porozumieć z Niemcami? Czyżby to na prawdę było niebezpieczeństwem dla narodu tak uzdolnionego i tak znakomitego? Albo czyż konstytucji zagraża niebezpieczeństwo? Proszę zważyć, że cokolwiek żyje i posiada żywotność, to się rozwija i odmienia; bez odmiany niema życia. (*Brawo! brawo!*) Jeśli przeto lekacja się, by konstytucja nie zmarła nagłą śmiercią, natenczas lepiej od razu ją porzucić i głosić za adresem większości. (*Wesołość. Hucne brawo!*) Wiernym konstytucji jest nie ten, kto jej odmawia żywotności i zdolności rozwoju, lecz kto ją pielęgnuje i rozwija i do odmiannych potrzeb państwa i jego części stosuje. (*Hucne brawo!*) Czyż to naprawdę mojem zadaniem bronić konstytucji przeciw tym, którzy stali nad jej kołyską? Otóż to najszczerzejszą zmianą rzeczy z wszystkich zmian, które, jak już weszło w przysłowie „za Bóżem zarządzeniem“ nastąpiły w tej wys. Izbie. (*Wesołość.*) Na jeden z ustępów adresu mniejszości najzupełniej się godzę, ubolewam tylko, że projekt mniej-

szost nie dostał się pod obrady ci-... misy, byłbym wniósł, aby ustęp... to do adresu większości. Powied... an: „Przedewszystkiem potrzeba... nistracyi, która stała ponad stronnictwami...“ (*Hucne brawo!*) Na ten oto ustęp z... się godzę. Trzeba zważyć, że właśnie Austria jest państwem, którego życie i urzędzenia nie dadzą się ściśle ująć w zwykły szablon większości i mniejszości, jak w państwach jednolitych, gdzie panowanie większości oznacza panowanie pewnych zasad. Ponieważ w Austrii nie można rządzić wedle tej prostej arytmetyki większości i mniejszości, dlatego właśnie rząd powinien stać ponad stronnictwami. Jeśli zaś rząd ma stać ponad stronnictwami, nie mówcie wtedy: „ani kroku dalej!“ nie usuwajcie się od porozumienia, nie utrzymujcie, że wy stanowicie stronnictwo państwa, t. j. że wy jesteście tymi, którymi powinny być obsadzone krzesła ministerialne. (*Wesołość.*) Mówicie, że rząd powinien stać ponad stronnictwami, a domagacie się rządu z waszego stronnictwa. (*Brawo! brawo!*) Projekt mniejszości oznacza przeto szorstkie odrzucenie pojednania, upoczywe przeciwieństwo względem autonomicznego rozwoju sejmów i stawa w dziwniej sprzeczności z ostatnim ustępem mowy od tronu, który mówi o prawie wolności. Nie można przeto za nim głosować, i spodziewam się, że nie zechcecie na samym początku sesji tworzyć głębszej przepaści między wami a nami, że owszem, jak chce mowa od tronu, połączycie się z nami do wspólnej pracy na rzecz prawa i wolności, ale prawa i wolności dla wszystkich. (*Hucne brawo! Reagiste oklaski. Wielu posłów z prawicy wimszuje mowcy.*)

Zapisał się jeszcze do głosu przeciw projektowi większości pos. Foregger.

Pos. Kowalski: Pierwszy z mowców rozwinął sztandar austriacki, nasze plemię tuli się pod nim i nieda się z tąd wyrugować. (*Hucne brawo! z lewicy.*) Z liczby piętnastu posłów spadliśmy obecnie do liczby trzech. (Posłowie Ozarkiewicz i Kułaczkowski nie łączą się z pos. Kowalskim, który sam zasiadł między „liberałami“ *Przyp. sprawoz.*) I nie dziwię się temu, kto zna stosunki w Galicyi, zdziwi się raczej, że nawet w liczbie trzech tu jesteśmy. Każdy Rusin pobiegł do urny, ale trudno wależyć przeciw widzialnym i niewidzialnym potęgom, bo u nas patryotyzm ogranicza się na polskość. Mowca dalej oświadcza się przeciw adresowi większości dla tego, że żąda rozszerzenia autonomii, poprzednio jednak z radością powitał Czechów w Radzie państwa.

Pos. Henr. Clam-Martinitz: Gdybym na chwilę był oddawał się wątpliwościom, czy zgodzić się na adres projektowany przez większość, wątpliwości te byłyby od razu znikły po odczytaniu projektu mniejszości, z którego nie wieje duch porozumienia i pojednania. Ktokolwiek wnika w intencje mowy od tronu, nie może zgodzić się na wniosek mniejszości. Technie on duchem zawziętej nienawiści (*starrer Unduld-samkeit*); wieje też chłodne technienie ducha stronnictwości, który, gdyby miał zapanować, doprowadziłby raczej do wszystkiego innego, tylko nie do równie chętnego przez wszystkich uznania konstytucji. (*Brawo! z prawicy.*) Projekt mniejszości jest negacją celu pojednania. Warunkiem pojednania i porozumienia jest wzajemne poszanowanie prawa. Nie można wprawdzie zaprzeczyć, że zachodzą wielkie sprzeczności, ale przede-wszystkiem nie można usunąć ich uciemiężeniem i majoryzowaniem jednych przez drugich. (*Brawo!*) Z ucziwej jednak walki zapatrywać może wyrosnąć złoty owoc porozumienia i z tego stanowiska wydaliliśmy naszą odezwę wyborczą, na podstawie której nas wybrano, a złożywszy znane oświadczenie nasze, wstąpiliśmy tu i ślubowaliśmy przestrzegać konstytucji. Cośmy ślubowali, tego też dotrymamy; to rozumie się samo przez się (*Brawo! z prawicy.*) Ale jeśli ten krok nasz, uczyniony w przypuszczeniu wzajemnego poszanowania prawa ma doprowadzić do celu, powinien on spotkać się z takim samym duchem, a nie należy wysnuwać z niego wniosków wręcz innych, jak to czyni projekt mniejszości. Ślubowaliśmy przestrzegać zasadniczych ustaw państwa, ale ślub ten nie oznacza wyrzeczenia się własnych przekonań. (*Brawo!*) Często wynurzałyśmy nasze zarzuty i wątpliwości o treści i formie tych ustaw i nie zmieniamy naszych przekonań. Nie tykając się waszych, nie mogliśmy atoli też pozostawić za drzwiami naszych własnych. Spodziewaliśmy się, że znajdziemy tu jakikolwiek sposób pogodzenia ich z sobą, ale tego odmawia nam właśnie projekt mniejszości, żądając bezwarunkowo uznania jej przekonań. Jest to upoczywe *fy suis, fy reste*. A wszakże mniejszość nie powinna tak upoczywie trzymać się dogmatu o niezmienności konstytucji, jak to już wymownie wykazał poprzedni mowca z prawicy; od siebie dodam, że stronnictwo mniejszości samo często zmieniało konstytucyjną w praktyce, zmieniało ją nieraz w sposób, który ono samo na kil-

a do nauczania się samego tylko czytania tego języka, tak samo jak tureckiego, potrzebna co najmniej pięciu lat, i to dla człowieka, znającego już te języki z używania; kto zaś tej praktycznej znajomości nie posiada, ten ich nigdy czytać się nie nauczy.

Pismo alfabetyczne wyrazić może dźwięki wszystkich języków za pomocą trzydziestu znaków graficznych. Człowiek dorosły, i nieupiędzony całkowicie na umysłowych zdolnościach, może się ich nauczyć czytać w przeciągu kilku godzin, dziecko kilkusetletnie w kilka miesięcy. Czytania pisma alfabetycznego można się nauczyć bez znajomości języka, a kto jedną stronice będzie umiał przeczytać, ten całą książkę przeczytać potrafi.

Jakże inaczej rzecz się ma z językiem arabskim i tureckim, a zwłaszcza tureckim, bo arabski posiada przynajmniej, nakształt francuskiego, składnię ustaloną. W nim subiekt, słowo, i reszta atrybutów, mają ściśle oznaczone miejsce, co czytanie wielce ułatwia. W języku zaś tureckim, który w ściślejszym słowa tego znaczeniu nie jest wcale idiomatem, ale raczej dyalektem tylko, narzeczem i to zepsutem języka arabskiego i perskiego, pod względem składni największa panuje dowolność. Tu kilkakrotnie potrzeba spotkać się z tym samym monogramem, żeby pewnym być jego znaczenia. Najbiegłszy zaś znawca języka tureckiego, najuczestniejszy *effendi*, nie potrafi przeczytać jak należy wyrazu, którego znaczenie nie byłoby mu znane poprzednio, czyli innymi słowy, trzeba naprzód być człowiekiem uczonym, żeby mógł czytać naukową książkę turecką.

Jakże tu np. uczyć się geografii lub historii z książek tureckich, kiedy najuczestniejszy *effendi* nie zdolny jest przeczytać imie-

nia własnego, ani nazwy kraju, lub miasta, których pierwej w mowie ustnej wygłoszonych nie słyszał?...

Lecz jakże napisać je potrafił? Otóż to jest osobliwość prawdziwa, że po turecku łatwiej pisać, niż czytać. Znający sztukę pisania Turek potrafi napisać, rozumie się po swojemu, każdy obey sobie wyraz, którego brzmienie zgłoskowe usłyszy, ale przeczytać taki wyraz potrafi tylko ten, któremu znaczenie jego poprzednio już było znane, bo wtedy dopiero będzie wiedział, jakie brzmienie nadać kropce, zastępującej w piśmie zgłoskowem samogłoskę. Cóż tu przy użyciu takiego pisma począć z całą techniczną terminologią nietylko nauk ścisłych i wyższych, ale nawet najprostszyc, najpospolitszych, ale może najniezbędniejszych do przeprowadzenia zamierzonych w Turcyi reform?

Jakoż kwestya alfabetu jest ważną dla Turcyi pod względem politycznego jej bytu. Pismem dzisiejszem nawet mechanicznie nie potrafi połączyć swych ludów węzłem wspólnego państwowego interesu.

Wymownego na to świadectwa dostarczają Ormianie. Przed trzydziestu jeszcze laty nie różnili się prócz jednej religii, ani językiem, ani obyczajem od Turków. Od czasu jednak, jak do pisowni języka swego wprowadzili ulepszony alfabet, jak tem samym rozpowszechnili czytanie książek, dzienników, i pism swoich czasowych — od tej chwili, jakby ręką przewrócił. Ocknęło się w nich uczucie własnej narodowości. Dziś żywią już i oni, podobnie jak Grecy, swoją ideą ormiańską a raczej pan ormiańską i domagają się odrębnego narodowego bytu.

Refermy tureckie poprzedzić musi reforma pisowni przez zaprowadzenie ulepszonego alfabetu, rozdziałając starannie spół-

głoski alfabetu arabskiego a wsuwając pomiędzy nie we właściwych miejscach odrębne znaki graficzne na samogłoski. Oto cała sztuka, od której nietylko skuteczne przeprowadzenie reform, ale kto wie czy nie cała egzystencya państwa ottomańskiego zależy.

Czuł to snad sam rząd turecki, jak o tem świadczą wydane przez ten prawo o instrukcyi publicznej z r. 1870, którego artykuł 6 opiewa: „Nauka alfabetu udzielana będzie wedle nowej metody“. Zrobiono z tą nową metodą próbę w głównej szkole Gałata-Seraju, która bardzo pomyslnie zaczęła wy-dawać owoce, jak mnie o tem przed kilku laty zapewniał znajomy mi major, professor tej szkoły, który mówił, że według tej metody wyuczali się chłopcy dwunasto- i czter-nastoletni dość płynnego i poprawnego czytania w przeciągu kilku tygodni, a najępsi w parę miesięcy.

Dla czegoż poprzestano na tej szczególniej próbie? Dla czegoż nie zastosowano jej do wszystkich szkół w państwie? Przeciwni temu byli podobno wszyscy *effendowie*, których wyuczenie się szlachetnej sztuki czytania kosztowało tyle trudu pięcioletniej pracy, a teraz tej samej mądrości nabywać by miały niedorosłki w przeciągu kilku tygodni? Byłaby to krzyżująca niesprawiedliwość, której zapobiedz umiano inną jeszcze objęką, odwołując się na Koran, przeciw którego świętemu pismu podobna innowacja, z wprowadzeniem ulepszonego alfabetu, byłaby istnem świętokradstwem.

Dziś więc znowu regenerację Turcyi zaczynać należy od A, B, C.

Konstantynopol, 15 października.

ERWEB.

ka lat przedtem nazwało niedozwolonym. Dodawszy do tego jeszcze słusne orzeczenie jednej z powag lewicy, że wszystkie razem ustawy zasadnicze, do których należy przedewszystkiem dyplom cesarski, a dalej także statuty krajowe, stanowią konstytucję, wtedy trudno już pojąć, jak można utrzymywać, iżby obecne stadium rozwoju konstytucyjnego miało być skryzalizowaną, nieodmienną konstytucją; trudno pojąć, jak można swoje własne tylko zapatrywania proklamować, jako jedyne austriackie prawo polityczne. Jest to *salsus lyricus*, który nie wytrzyma krytyki prawniczej, ani krytyki logiki; jest to *contradictio in terminis et adiectis*. Skrytykowawszy w tym duchu dalej jeszcze projekt mniejszości z powołaniem się na wywody pos. Dunajewskiego, mowca kończy wezwaniem, aby na cesarskie słowa pokoji odpowiedziano nie hasłami boju, lecz słowami porozumienia i pojednania. (Oklaski z prawicy).

Zapisują się jeszcze do głosu przeciw projektowi większości: Fr. Süß, Herbst i Reschauer.

Pos. Scharschmid: Mowa szanownego preopinanta opierała się głównie na twierdzeniu, że mniejszość sprzeciwia się porozumieniu i pojednaniu, że projekt jej jest negacją celów porozumienia i t. p. Twierdzeniu temu muszę zaprzeczyć i wyznaję, że ekonomiczna część wywodów szanownego preopinanta wzbudziła we mnie radosne uczucie, że to on właśnie wstąpił na pole, na którym między nami a Czechami będzie bardzo dużo punktów stycznych; co więcej, jeśli się powiedzie załatwić te sprawy ekonomiczne w takim porozumieniu, sesya ta będzie jedną z najobfitszych w owoce. Naprzeciw projektowi mniejszości przywodził zarzut nieumiarkowania. Ołóż nie to jest w adresie mniejszości, ani też niepojednawczość, lecz tylko wyraz obaw, jakie wzbudza sama osoba szanownego sprawozdawcy większości, który przed ośmiu laty chciał wepechnąć państwo na niebezpieczne tory.

Pos. Lichtenstein Alfred krytykuje szczegółowo wedle rozlicznych dziedzin administracji rządu stronnictwa wienokonstytucyjnego i stan, w jakim ono przekazuje państwu nowemu systemowi. Obszerna krytyka ta powtarza wszystkie znane zarzuty, które kiedykolwiek przeciw stronnictwu wienokonstytucyjnemu słyszano. Mowca kończy: Polemizuję nie przeciw nieznanym mi przyszłości, jak szanowni mowcy z lewicy, lecz przeciw zbyt dobrze znanej przeszłości. Jestem przekonany, że stronnictwo polityczne, które po tylu latach, w których bez przeszkody dzierżyło władzę, w których miało dosyć czasu do zrealizowania swych ideałów politycznych, a nie stworzyło niczego prócz scharakteryzowanej własnej sytuacji, że stronnictwo takie w sposób dobitny udowodniło, iż jest niezdolnym do odnalezienia drogi z tego labiryntu ku wybawieniu. Dlatego będę głosował za adresem większości. (Oklaski z prawicy).

Zapisał się jeszcze do głosu przeciw projektowi większości poseł Hoffar.

Pos. Lustkandl, polemizując przeciw Dunajewskiemu, powiada: Mowca, który tu przemawiał w sposób świadczący o talencie męża stanu, nie umie sobie wytłómaczyć, jak się to dzieje, że podczas gdy w r. 1873 nie było projektu mniejszości, dzisiaj mniejszość inaczej sobie postępuje. Tak jest. Ci, którzy w r. 1873 wstąpili do Izby, nie powoływali się na dawne prawa, które może przy wcieleniu Polski (sic!) byłyby jeszcze stało, a które byłoby zdeptane w walce z naszą konstytucją; nie powoływali się na to, że w dziejach przerwy nie ma, lecz szukali i znaleźli w tej wys. Izbie poparcie bardzo daleko sięgające (głosy: tak jest!), tak daleko, że szanownemu mowcy tych panów towarzysze z ich ojczyzny już się na to użalają (?). Tłómacząc to zdanie niezrozumiale dosłownie wedle stenogramu. (Przyp. sprawozd.) Różnica przeto bardzo wielka. Wówczas panowie z Galicji nie złożyli na stole Izby zastrzeżenia, jak dziś czynią ci, którzy wedle ustawy i prawa naszej konstytucji mogli byli i powinni byli tu stanąć i pomódz nam w trudnych kwestjach, a nie przybyli i zawinili, że przyszły do skutku ustawy, na które się użalają. (Głosy z lewicy: ugoda z Węgrami! Bravo! bravo!) Mowca dalej dowodzi, że czeskie prawo polityczne już nie istnieje (Staatsrecht), że prawo martwe nigdy nie może panować nad żywym ludem.

Tu na powszechne domaganie się Izby przerwano rozprawę i zamknięto posiedzenie o godz. 3. — Następnego jutro.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Niemiecka mowa tronowa).

Dnia 28 b. m. odbyło się w sposób bardzo uroczysty otwarcie sejmiku pruskiego. Mowę od tronu odczytał sam cesarz Wilhelm. Opiewa ona dosłownie:

„Dostojni, szlachetni i czeigodni panowie

wie obu Izb parlamentu! Witając całą reprezentację monarchii po odnowieniu Izby deputowanych, czuję potrzebę jeszcze raz dać wyraz uczuciom serdecznej wdzięczności za dowody współdziałania poświęconego Mnie i Mojej małżonce przy sposobności uroczystości, obchodzonej z łaski Bożej na wiosnę, przez wszystkie sfery narodu, przy świetnym zmanifestowaniu patriotyzmu. W owych manifestacjach, jak niemniej w rozmaitych dowodach miłości i wierności, złożonych Mi wielokrotnie w rozmaitych prowinicyach Monarchii, znalazłem wzniosłe potwierdzenie w przekonaniu, że pomimo wszelkich zmian czasu, istnieje w dawnej sile serdeczny węzeł łączący monarchę z narodem, węzeł, na którym od dawna polega rozkwit pruskiej monarchii i który zabezpiecza dalszy jej rozwój.

Sytuacja finansowa i budżet państwa doznają w przeciagu najbliższych lat powolnych ale znacznych zmian i ulg a to w skutek większych dochodów, jakie na podstawie reformy podatkowej w państwie, płynąć będą z dochodów ceł i podatku od tytoniu dla pojedynczych państw. Ale te zmiany i ułatwienia nie mogły nabrać jeszcze stanowczego znaczenia przy układaniu budżetu na rok przyszły. A chociaż z dochodów podatków państwowych jest przewidziany dochód znacznie większy na rok najbliższy, mimo to, na chwilową sytuację finansową wpływają jeszcze ciągle skutki dawniejszych stosunków.

W ostatnim roku administracyjnym nie wystarczyły dochody na opędzenie wydatków. Musiano tedy podwyższyć dodatek matrykularny na rok bieżący.

Pod presją ciężką jeszcze ciągle na przezwyciężenie części przemysłu, nie znalazły wydatki państwa pokrycia w regularnych dochodach najbliższego roku. Środki potrzebne do uzupełnienia tych wydatków zostaną znowu przysporzone w drodze pożyczki. Ustawy stojące w związku z pożyczką zostaną panom przedłożone bezwzględnie razem z budżetem. Rząd mój żywi nadzieję, że poprzednie go Panowie z gotowością w pokonaniu trudności obecnego peryodu przejściowego, który za pomocą Boską będzie wstępem do nowego ekonomicznego i finansowego rozkwitu. Stosownie do przyrzeczenia danego sejmowi podczas ostatniej sesji, zostanie panom przedłożony projekt ustawy, która będzie miała na celu uregulowanie użycia większych dochodów płynących z podatków państwowych dla zmniejszenia podatków klasowego i dochodowego, z zastrzeżeniem dalszych postanowień i zarządzeń za zgodą sejmiku.

Radykalna reforma bezpośredniego opodatkowania będzie odłożoną aż do korzystniejszego ukształtowania się sytuacji finansowej. Ażby jednak przyjść w pomoc budżetowi wielu gmin, a mianowicie ułatwić im ich gospodarkę finansową przez rozszerzenie źródeł dochodów, będzie panom przedłożony projekt ustawy o zaprowadzeniu podatku od wyszynku gorących napojów i od drobniarowego handlu wódką. Projekt tej ustawy, po której spodziewać się można także skutecznego przeciwdziałania przeciw rozrostowi tego przemysłu, szkodliwego pod względem ekonomicznym i obojętnego, tudzież dalszy projekt ustawy o opodatkowaniu demokracji na rzecz gmin, zostanie panom wkrótce przedłożony.

W znacznej mierze powołani będziecie do współdziałania na polu ustawodawstwa dla dróg żelaznych. Przejęty przekonaniem, że tylko przy stanowczym przeprowadzeniu systemu państwowych dróg żelaznych, mogą te drogi oddać ważną usługę dobrobytu publicznemu w takiej mierze i z takim sukcesem, jakiego coraz bardziej wymagają interesy kraju, ułożył rząd Mój kilka traktatów, które mają za przedmiot oddanie w ręce państwa ważnych akcyjnych przedsiębiorstw kolejowych. Te traktaty zostaną wkrótce przedłożone Panom do powzięcia uchwał. Głównie dzięki krokom rozpoczętym w tym kierunku jest rząd także w możności przedłożenia panom wniosków założenia nowych linii kolejowych bądź to przez sam rząd, bądź też za poparciem rządu, których znaczeniem będzie otworzyć nowe ważne części kraju i połączyć je z siecią ojezdyściwych dróg żelaznych. Także ulepszenie dróg wodnych jest przedmiotem wielkiej troskliwości Mojego rządu. W wyczerpującym memoriale zostaną Panom wskazane cele, które rząd ma na oku co do stopniowego uregulowania 5 głównych rzek a mianowicie: Ren, Wezery, Łaby, Odry i Wisły, tudzież środki na to potrzebne.

Dalsze przeprowadzenie reformy administracyjnej wymaga zmian w urządzeniu wyższych władz administracyjnych, równoczesnego zaprowadzenia ich w całej Monarchii a to celem jednolitej organizacji ogólnej administracji krajowej. Toż samo potrzeba będzie rozszerzyć jurysdykcję administracyjną i przepisy o kompetencji i postępowaniu sądów i władz administracyjnych na całym obszarze państwowym. Do dopięcia celu w tym kierunku potrzebną będzie rewizja odnośnych ustaw, które z zacho-

waniem dotychczasowych zasad, zostaną oczyszczone tylko z braków, jakie wyszły na jaw przy ich zastosowaniu. W projektach, które nam zostaną przedłożone, celem osiągnięcia takich rezultatów, są także zawarte postanowienia przejściowe, ażeby skuteczność tych nowych instytucji zapewnić także w tych częściach kraju, które nie posiadają jeszcze ordynacji okręgowych i prowincjonalnych, odpowiadających reformie administracyjnej. Wydaniem takich ordynacji zajmie się szerzej mój rząd.

Ponownie ma być panom przedłożony projekt ustawy o poborze podatków gminnych, który przez rozszerzenie reformy administracyjnej zostanie ułatwionym, ale też z drugiej strony staje się coraz niezbędniejszym.

Rząd Mój starał się rozległe i wszechstronne prace, wywołane nową organizacją sądów i zaprowadzeniem nowej procedury cywilnej w ten sposób przyspieszyć, ażeby państwowe instytuty sądowe, które weszły w życie z dniem 1 października r. b., tudzież ustawy krajowe uzupełniające powyższe ustawy, znalazły już teren przygotowany. Nowe sądy natychmiast mogły tedy rozpocząć swą czynność. Tym sposobem został osiągnięty pożądany cel jednolitego sądownictwa i posunięte zostało naprzód wielkie narodowe zadanie utworzenia jednolitego państwa niemieckiego.

Projekt ustawy o polowaniu dla całej Monarchii, która ma usunąć braki istniejących ustaw o policyi łowieckiej, zostanie panom przedłożony w ciągu Waszych obrad.

Niezałatwione w ciągu poprzedniej sesji przedłożenia o ochronie pól i lasów, będą ponownie przedmiotem waszych obrad.

Moi panowie! Gdy przed wami otwiera się znowu rozległe pole ważnych i trudnych prac, mogę żywić nadzieję, że z gotowością popieracie rząd mój, ażeby, prócz ogólnych zadań ustawodawczych, przeprowadzić mianowicie ze skutkiem dzieł ekonomiczne reformy, utworzone przez ustawodawstwo cesarstwa, także na gruncie pruskiej urzędów państwowych w interesie wszystkich warstw ludności.

Pojednawcza tendencja takich wspólnych dążeń pozwoli także łatwiej wyrównać niejedną sprzeczność.

Gorącym Mojem życzeniem jest, ażeby rozpoczynająca się sesya sprowadziła spokój, leżący mi bardzo na sercu, także wewnątrz kraju i we wszystkich kierunkach i ażeby przez to zyskała na znaczeniu pełnem błogich skutków.

Oby tak Bóg zrządził!

(Granica rosyjsko-niemiecka pod względem strategicznym.)

Ostatni zeszyt *Oesterreichische Militärische Zeitschrift*, która jak wiadomo przez ogłoszenie *Italiceae res* pułkownika Haymerlego, zwróciła na siebie powszechną uwagę, zawiera nowy wojskowy polityczny *essay*, który niemiejszy wzbudza interes. Artykuł ten traktuje o „północno-wschodniej granicy Niemiec“ i pochodzi z pióra kapitana sztabu generalnego Kirchhammera, utalentowanego oficera, który w kołach fachowych zjednał już sobie bardzo poważne imię przez swoje prace o oblężeniu Paryża i o fortyfikowaniu większych miast. Wspomniany artykuł jest tem ciekawszy, że autor zupełnie bezstronnie i bez ogródki mówi o wzajemnych strategicznych stosunkach niemiecko-rosyjskich krajów pogranicznych, który to temat, traktowany przez fachowego człowieka, wśród dzisiejszych konstellacji politycznych, musi budzić pewien interes. Z ważniejszych ustępów tego studjum zasługuje przedewszystkiem na uwagę ten, który mówi o niemieckiej linii obronnej: Pregal, Wisła, Noteć, Warta i Odra. Linia ta stanowi prawie nieprzerwany front, który nastrocza nieprzyjacielowi tyle trudności, że żaden inny front na kontynencie europejskim nie przewyższa go pod tym względem. Przerwane niemieckie kierownictwo wojskowe nie zadowolilo się jednak tą naturalną obronością niemiecko-rosyjskiej granicy. Nie bez pewnego zdziwienia dowiedzą się zapewne szersze kręgi nawet niemieckiej publiczności, że wcale pokaźna część francuskich miliardów została ulokowana w sposób bardzo skuteczny nad prusko-rosyjską granicą. Od roku 1871 pracowano bez przerwy aż do ostatniej chwili nad uzupełnieniem trzech wielkich systemów obronnych; Królewice, Toruń-Poznań i Wrocław. Stały oszańcowany obóz pod Królewicem, imponujące dzieło nowoczesnej sztuki fortyfikacyjnej, wznosi się dzisiaj dumnie i groźnie jako punkt środkowy daleko sięgającego systemu obronnego nad Preglą. Jeszcze więcej uwagi poświęcono drugiemu ważniejszemu systemowi obronemu Poznań-Toruń. Tamtędy prowadzi najkrótsza droga do serca Niemiec, „linia głównego punktu ciężkości.“ Trzy linie obronne wchodzi tu w najściślejczy wzajemny stosunek: Wisła, Noteć, Warta. Gdyby wojsko niemieckie zostało zmuszone do zaniechania obrony nad Preglą, to pod Toruniem znalazłoby najlepsze w świecie stano-

wisko. Komunikacja z Berlinem jest zabezpieczona silną linią Noteci. Wobec ataku z Prus Wschodnich miałaby armia niemiecka pod Toruniem najzupełniej zabezpieczoną i swobodną komunikację z zachodem i południowo-zachodem. Przeciw niebezpieczniejszemu atakowi od strony Warszawy i lewego brzegu Wisły miałaby za sobą silną linię Wisły aż do morza. Tak więc ani na jednej ani na drugiej linii Rossianie, nie chcąc się strategicznie exponować, nie mogliby przekroczyć południka toruńskiego. Musieliby więc koniecznie uderzyć naprzód na Toruń i wyprzeć zjad nieprzyjaciela. Ale tutaj potężna Wisła, dalej silna linia Noteci i spławna Drwęca stworzyły takie warunki obrony, że prawie niepodobnieliby się wyrzucić zjad wojska niemieckiego a nieprzyjaciel byłby w każdym razie zmuszony do niekorzystnego podziału sił swoich. Już przeszło sześć lat pracują bez przerwy pruscy oficerowie inżynierzy na czele kilku tysięcy robotników nad tem, aby zamienić Toruń w afortyfikowany obóz pierwszego rzędu i zrobić z niego podwójny ofensywny przyczółek mostowy. Prace nad rozszerzeniem fortyfikacji będą ukończone w roku 1880. Także pod Poznaniem zostanie wykończony w przyszłym roku szereg jednostajnych wysuniętych fortów. Najsilniejszym jest trzeci, południowy system obronny nad granicą niemiecko-rosyjską. W górnym Śląsku nie przychodzi obronie w pomoc żadne przeszkody naturalne. Górna Odra i Nisa pod względem militarnym odgrywają małą rolę. Dlatego też fortece śląskie mają charakter „miejsce w otwartem polu.“

Dopiero nad środkową Odrą znajdują się naturalne warunki dla systemu obronnego, którego głównym nerwem mogłyby być Wrocław. Ale pruska administracja wojenna dotąd nie zrobiła, aby ten system obrony podnieść pod względem fortyfikacyjnym. Ze tego nie należy kłaść na karb niedbalstwa, pokazuje się z warunków rosyjskiej ofensywy przeciw Niemcom. Przedewszystkiem trzeba mieć to na względzie, że podstawę rosyjskiej ofensywy stanowią Wisła, Bug i Niemen. Jej głównymi punktami są Grodno, Modlin, Warszawa, Dęblin (w gubernii lubelskiej) Częstochowa i Brześć Litewski. Podstawa rosyjska w stosunku do rozległości niemieckiej widowni wojennej jest za mała i już z góry oskrzydłona po prawej flance prowincją pruską. Po lewej zaś przez Austryę, która w Galicji dominuje strategicznie nad całym „krajem nadwiślańskim“ aż do Dęblina (Iwangrodu). Z tego powodu pisze autor dosłownie: „Przyjaźń lub przynajmniej neutralność Austrii i Węgier ma dla Rosyi w razie wojny z Niemcami największe pod względem militarnym, znaczenie. Armia rosyjska, maszerująca na głównej linii operacyjnej Warszawa-Poznań-Berlin, pozostawia na flance i na tyłach prowincję pruską. Z tego powodu naczelna komenda rosyjska musi podzielić swoje siły i użyć drugiej armii do operacji przeciw wspomnianej prowincji, o której bardzo silnych i obronnych pozycjach nad Preglą wspomnieliśmy już na wstępie. Za to Śląsk pruski jest pięta achillesowa niemieckiego terytorium pogranicznego. Bogaty Wrocław nie jest niezem zasłonięty. Jeśli się ma przytem na oku trudności, na jakie rosyjska ofensywa napotyka na północnych liniach operacyjnych, to łatwo pojąć, że armia rosyjska staraby się musiała rozszerzyć swoją podstawę na Śląsku. To zaś, jak powiedzieliśmy, może tylko nastąpić za pozwoleniem Austrii-Węgier. W daleko wyższym jeszcze stopniu narzuca się Niemcom konieczność rozszerzenia podstawy operacji w razie ofensywy przeciw Rosyi na Śląsk. „Niemiecka ofensywa — powiada autor — może być przeniesiona do wnętrza Rosyi tylko wtenczas, jeżeli najprzód opamięta „kraj nadwiślański“. W tem właśnie, że okupacja Królestwa Polskiego musi być pierwszym wielkim aktem ofensywy niemieckiej, tkwi tajemnica wysokiej wartości tej prowincji w systemie obrony carstwa.“ Niemiecka podstawa operacyjna przeciw Rosyi, a względnie Królestwu Polskiemu, posiadałaby zaś wszystkie ekonomiczne i militarne warunki, gdyby miało zabezpieczone flanki. Lewa flanką jest zasłonięta morzem bałtyckim, inaczej ma się rzecz z prawą flanką. Niemiecka podstawa ofensywy przeciw Rosyi byłaby na flance i tyłach zagrożoną od strony Czech i Śląska. Posiadanie całego pruskiego Śląska zawisłoby od wyniku bitwy w otwartem polu. To też w razie wojny z Rosyją musiałoby w najwyższym stopniu zależeć Niemcom na przyjaźni z Austryją-Węgrami a przynajmniej na zapewnieniu sobie ich neutralności.“

(Liga albańska.)

Z Skodry pisze 20 b. m. korespondent *Pester Lloyd*: „Gdy państwo otomańskie pod straszniemi ciosami, jakie spadały na nie po upadku Plewny, zdawało się być bliższym

zupelnego rozstroju, chwytano się w Stambule środków, których chwilowe zastosowanie byłoby prawdopodobnie inaczej pokierowało losami Turcyi. Jednym z głównych środków tego rodzaju była reorganizacja siły zbrojnej żywiou mahometańskiego. Ponieważ niebezpieczeństwa zagrażające sultanowi gromadziły się przeważnie nad europejską Turcyą, było rzeczą naturalną, że starano się ludność muzułmańską skupić w jedną zbitą masę na gruncie europejskim, obcym tej ludności a więc także nieprzyjawnym. Midhat basza powziął tę ideę za czasów pierwszego swojego wezyrostwa a w r. 1876 podniósł ją do znaczenia zasady państwowej. Ale wobec niestannych zmian, jakim wszystko ulegało w Turcyi w ostatnich czasach, nie mogła zapuścić korzenia nawet największa, rzeczywista zbawienna idea i tym to sposobem stało się, że o urzeczywistnieniu idei Midhata baszy pomyślano dopiero przy końcu roku 1877. Kiedy wiaro-łomny książę serbski podniósł swój oręż przeciw padyszachowi uciśnionemu ze wszystkich stron i gdy Rosyianie zajęli wspaniałe doliny roż, powołano do życia ligę albańską. Chociaż Albańczycy w ciągu stuleci, które upłynęły od czasu zajęcia półwyspu bałkańskiego przez Osmanów, musieli znosić rozmaite krzywdy od swoich zwycięzców, mimo to pozostali względnie najwierniejszymi zwolennikami panującej rasy, z którą łączyło ich to samo wyznanie. Ta ostatnia okoliczność była i pozostanie stanowiącym, decydującym momentem w ich stosunkach do Stambułu. Chrześcijańscy Albańczycy byli i są dotąd w znacznej mniejszości i nie mają ani naterjalnego ani moralnego znaczenia. Wysoka Porta nie liczyła się nigdy z chrześcijańskimi Mirydytami, Sekrełami, Hottisami i jak się tam jeszcze nazywają te interesujące szczyty ale natomiast liczyła się zawsze z zamożnymi mieszkańcami Skodry, z mieszkańcami *kaimakabów*: Ipek, Pryzrenia, Prystyny, Monasteru, Janiny, Larissy, Volo, Arty, Prewezy i innych okręgów dolnej Albanii. A w centrum tych przesłizanych okręgów, zamieszkałych przez najzdrowszy rdzeń Albańczyków w okręgu przyreńskim, powstał „naczelnym komitet ligi”. Ta liga rozporządzała na początku roku 1878 przeszło 64 taborami piechoty, 12 dywizjami jazdy po 260 koni, 8 baterjami dział polowych i 1/2 baterją ciężkich dział. Broń pochodziła po części z arsenału w Tophanie a po części ze składów w Salonice, Janinie, Skodrze i innych miastach ufortyfikowanych, które zawierały w sobie rozmaite rupiecie. Dlatego też uzbrojenie żołnierzy ligi było niedostateczne a głównie brak było jednolitości w uzbrojeniu. Mimo to mogła ta armia spełnić zadanie sobie poruczone a mianowicie mogła trzymać w szachu Serbów i Czarnogórców. Tymczasem zaświtał dzień, w którym podpisano traktat sansteffański i Porta musiała nie tylko wyrzec się ligi albańskiej, ale nadto starać się o jej zniszczenie. Kongres berliński polepszył tylko nieznacznie sytuację państwa tureckiego, a natomiast nałożył na państwo nowe ciężkie obowiązki. Pomiędzy temi obowiązkami stało na pierwszym miejscu odstąpienie Serbii i Czarnogórze znacznych części kraju, należącego dotychczas do wiernych Albańczyków. Wszelkie protesty na nie się nie zdały. Trzeba było poddać się nieubłaganej konieczności. Mehemet Ali basza, pierwszy reprezentant Turcyi na kongresie, musiał przyjąć na siebie przykre zadanie zawieszenia do Pryzrenu nakazu sultana, mocą którego miała liga dobrowolnie i bez oporu poddać się krwawej amputacji, której dokonać miano na Albanii. Ta smutna wieść wywołała w szeregach Albańczyków przerażenie i oburzenie a masy nieprzystępne chłodnej refleksyi, opanowała wściekłość. Mehemet Ali padł ofiarą tej wściekłości. Wówczas poruczone zupełnie własne dzieło i rząd turecki starał się tylko usilnie o to, ażeby ligę doprowadzić do dezorganizacji a jeżeli można nawet do zupełnego rozwiązania. Rozwiązanie zupełne ligi nie udało się, ale natomiast udało się osłabić jej potęgę. Większą część taborów rozwiązano; pewna część broni przeszła znowu w posiadanie rządu i ludzie pozostawiono tylko kilka dział bez amunicyi. Dzięki temu procesowi rozkładowemu ligi, można było oddać w posiadanie Serbii pewną część dolnej Albanii a Czarnogórze prastary albański obszar Podgorycy. Ale teraz nastął zwrot w dziejach ligi albańskiej. Zgromadzenie naczelników Związku, które przy końcu września odbyło się w Pryzreniu, uchwaliło jednogłośnie nie ustąpić ani na krok Czarnogórcom i nie oddać im ani jednej piędy ziemi albańskiej. Po tej uchwałie nastąpiła druga, stawiająca kwestyę całą w właściwym świetle. Oto wystosowano odezwę do wszystkich Albańczyków ażeby spieszyli na pomoc ucisnionym braciom w Guszynie i Plawie. Od 12 b. m. wyruszyły też istotnie większe i mniejsze oddziały uzbrojonych Albańczyków w kierunku Gusynia, Plawy, Orszanicy i Welyki. Zmartwychwstała liga podejmie więc walkę z Czarnogórcami, której książę zajął stanowisko wyzywające. Porta wydała wprawdzie surowy nakaz wa-

lemu Haidarowi baszy, ażeby zapobiegł starciu między Albańczykami a Czarnogórcami i w tym celu uda się pewnie namiestnik górnej Albanii na granicę ażeby zażegnać burzę, ale pytanie, czy mu się to uda? Jak rzeczy dziś stoją, a zwłaszcza wobec nienawiści Albańczyków ku Czarnogórcom, należy przygotować się na najgorsze ewentualności. Liga powołana napowrót do życia jedynie w celu odrzucenia pretensyj Czarnogórcy i Serbii, nie da się po raz wtóry wprowadzić w pole przez organa Porty.

KRONIKA

— **Awans listopadowy.** W czynnym stanie galicyjskich batalionów landwery pieszej mianowani:

Major Ferdynand Heissig-Campuzzi podpułkownikiem, a kapitan I klasy Adolf Jurski majorem; kapitan I klasy Jan Büchler przeniesiony z tym samym stopniem; kapitanowie II klasy Feliks Wollen i Jan Obere mianowani kapitanami I klasy; porucznicy Aleksander Romanowski, Franciszek Buba, Wilhelm Schleif, Adolf Domiczek, Ignacy Strzelecki, Edward Kruszelnicki, Józef Schimak, Juliusz Gerhard, (przydzielony do ministerstwa obrony krajowej) Tybureyusz Neumayer i Karol Pinter kapitanami II klasy, a kadeci (zastępcy oficersey) Maksymilian Höbel, Karol Nowaczek, Adolf Kozielek i Robert Obraczay podporucznikami. W służbie lokalnej mianowany porucznik Leonard Czerwinka kapitanem II klasy.

W nieczynnym stanie galic. batal. landwery pieszej mianowani: porucznik Edward Mutka kapitanem II klasy, podporucznicy Aleksander Balke, Józef Janousek, Józef Hönl, Franciszek Mitkiewicz, Karol Werner, Arystarch Paclawski, Józef Opalek, Maryan Romanowski, Leon Wikarski, Eliaz Horowitz i Karol Knauer porucznikami, a kadet Franciszek Owoc podporucznikiem.

W stanie czynnym galic. szwadronów landwery jezdnej mianowani: porucznicy Eugeniusz hr. Haan i Ferdynand hr. Hompesch-Bollheim rotmistrzami I klasy, zaś podporucznicy Eryk hr. Kielmansegg, Otto Metall, Karol hr. Olary-Aldringen, Hugo Królikowski, Jan Milner, Hieronim hr. della Scala, Artur Wienkowski i Aleksander Rodakowski porucznikami.

Major Karol Müller Schönebeck, sędzia karny w zarządzie obrony krajowej we Lwowie, mianowany podpułkownikiem i jednocześnie przeniesiony do Berna.

W nieczynnym stanie galic. obrony krajowej mianowani: lekarze batalionowi z charakterem poruczników dr. Konstanty Mecinsky, dr. Karol Voigt i dr. Franciszek Nemeo lekarzami batalionowymi z rangą lekarzy pułkowych II klasy i z charakterem kapitanów; lekarze asystenci z charakterem podporuczników dr. Józef Fried i dr. Herman Werner lekarzami batalionowymi z rangą starszych lekarzy i z charakterem poruczników, a elew lekarski dr. Józef Glücksam lekarzem asystentem z charakterem podporucznika.

(*) **Tytułum mensae** udzieliło ek. Namiestnictwo ukończonym alumnom tutejszego grecko-katolickiego seminarium: Michałowi Babiakowi, Dionizemu Baliakiemu, Longinowi Baliakiemu, Janowi Bezuse, Janowi Bilinkiewiczowi, Janowi Bodnarowi, Grzegorzowi Czubatemu, Joachimowi Fedziukowi, Pawłowi Filipowskiemu, Janowi Gogojczukowi, Julianowi Herasimowiczowi, Stefanowi Horodeckiemu, Janowi Jednorogowi, Pawłowi Kozlukowi, Janowi Kulikowi, Teodorowi Leontowiczowi, Bazylemu Moliukowi, Janowi Ochrymowiczowi, Piotrowi Radzikiewiczowi, Janowi Stepanowi, Janowi Węgrzynowiczowi, Józefowi Wysoczańskiemu, Janowi Zafijowskiemu i Bazylemu Żyławjowi.

— **W akademii umiejętności** odbyło się dnia 25 b. m. posiedzenie komisji antropologicznej pod przewodnictwem prezesa Akademii dra J. Majera. Sekretarz komisji dr. J. Kopernicki zdał sprawę z jej czynności od ostatniego posiedzenia. Z listy 31 lekarzy, którzy w skutek odezwy komisji oświadczyli się jej z gotowością dostarczania spostrzeżeń antropometrycznych i w tym celu otrzymali żądane formularze i instrukcje, dotychczas uczyniło temu zadość tylko siedmiu, nadesławszy łącznie 826 spostrzeżeń. Obok tego, p. Foedrich, starosta powiatowy z Brzozowa, nadesłał dalszych 14 wykazów statystyczno-anthropologicznych z tego powiatu. W darze do swoich zbiorów komisya otrzymała 5 fotografii typów ludowych. Następnie członek kom. dr. A. Baraniecki okazał parę ciekawych przedmiotów przedhistorycznych, otrzymanych dla muzeum techniczno-przemysłowego; czł. kom. p. Zygm. Gloger udzielił wiadomości o grobowisku przedhistorycznym, które przed kilku dniami wspólnie z czł. kom. p. W. Przybylskim zbadał w Horodnicy nad Dniestrem, przyczem przedstawił znalezione w tym grobie bardzo rzadkie i zajmujące przedmioty, przeznaczone do zbiorów Akademii. Sekretarz kom. odczytał sprawozdanie czł. kom. p. Edwarda Rulikowskiego o rozkopanej przez niego mogile pod w. Sołtanówką na Ukrainie i przedsta-

wił znalezione w niej wśród szczątków ciałopalnych okazy broni i narzędzi żelaznych, oraz nader ciekawe i cenne ozdoby brązowe, srebrne i złote, które p. Rulikowski ofiarował do zbiorów Akademii. Członek kom. p. Godfryd Ossowski, zdał sprawę z poszukiwań, poleconych mu przez komisję i dokonanych tego lata w jaskiniach, naokoło Krakowa, znajdujących się w Podskalanach, Bolechowicach, Karniowcach, Kobylanach, Żarach, Balicach i Piekarach, przyczem wykład swój objaśniał planami i przekrojami zbadanych jaskiń i złożył zdobyte w nich bardzo liczne narzędzia krzemienne, kościane i z rogów jelenich, naczynta gliniane i ich skorupy, oraz mnóstwo kości zwierząt tegoczesnych i przedpotopowych. Następnie, p. Zygmunt Gloger podał do wiadomości główne wyniki najświetniejszych swoich poszukiwań archeologicznych nad Biebrzą, oraz na Żmudzi i w Kurlandyi, przyczem okazał kilka pięknie wyrobionych strzałek krzemiennych, pochodzących ze stacyi przedhistorycznych nad Biebrzą; w Szafrankach pod Goniądzem, w Ossowcu, pod Sośnią i w kępie Giełczyńskiej.

— **Twórca kanału Suezkiego**, p. Ferdynand Lesseps, jak donosi *Corr. Franç.* udaje się z rodziną do Ameryki, ażeby tam na miejscu studyować projekt budowy międzyoceanowego kanału przez przesmyk Panamy i pokonywać trudności polityczne, jakie w Stanach Zjednoczonych robią przedsięwzięciu temu.

— **W Szwecyji** z powodu gwałtownego przyboru wód w górnym biegu Cisy, obawiano się w tych dniach nowego wylewu. Nowe tawy w niektórych miejscach zostały już uszkodzone i mała była nadzieja, ażeby się oprzeć mogły większej powodzi.

— **Międzynarodowa wystawa** dzieł sztuki w Monachium zamknięta została dnia 25 b. m. bez wszelkich uroczystości, po studniowem trwaniu. Dochód wystawy z kart wstępu wynosił 220.000 mark.

— **Pożar** w nocy na 20 bm. zniszczył w Bivado, w południowym Tyrolu, wszystkie prawie budynki mieszkalne i gospodarskie. — W Cofrane, w kantonie Neuchatel, dnia 21 w nocy wybuchł nagle pożar taki gwałtowny, że kiedy spostrzeżono płomienie, już mieszkańcy nie mogli uciekać przez drzwi. Nie pozostawało im, jak wyskakiwać na ulicę przez okna. Nieszczęśliwi rodzice rzucali naprzód swe dzieci z piętr, a za nimi zeskakiwali sami. Na szczęście było to po deszczu, spadano więc na rozmokłą ziemię i nawet tacy, co zeskoczyli z trzeciego piętra, nie doznałi niebezpiecznego uszkodzenia. W płomieniach zginął chłopczyk ośmioletni i młody rzemieślnik. Ten ostatni długo się wahał zeskoczyć z trzeciego piętra, kiedy już zaś nabrał dość odwagi do tego, w oknie objęty został kłębem dymu z płomienia, omdlał i zgorzał, leżąc na oknie tak, że widziano z ulicy jego nogi.

— **Wypadek kolejowy** zdarzył się znowu na Śląsku pruskim. Pod Fryburgiem wjechał pociąg towarowy na stojący na torze wóz, którym rozwożono po linii nowe relsy i który zapamiętano wczas usunąć. Dwanaście wagonów zostało w skutek tego zdrzgotanych a dwaj ze służby doznałi uszkodzenia na ciele.

— **Telegraf podmorski**, który Anglii w lecie r. b. kładł zaczęli od południowej kończyny Afryki wzdłuż zachodniego wybrzeża tego kontynentu aż do Adenu, ażeby uzyskać bezpośrednią komunikację telegraficzną pomiędzy Londynem a miastem Cap, zanurzony już jest na przestrzeni 2000 mil morskich ze stacyami w Durbanie, Delagoa, Mozambique i Zanzibar. Do grudnia linia ta telegraficzna sięgać będzie do Adenu, oddzielenego jeszcze przestrzenią 1800 milową od Zanzibaru.

— **Szarańcza.** Gazeta ormiańska *Droeba* donosi, iż niezwykle ciepła jesień za Kaukazem spowodowała wykwitanie się szarańczy z jajeczek, złożonych latem w ziemi, co zwykle dzieje się dopiero z wiosną. Oczywiście owad, który się wykluje obecnie, zginie od chłódów w niedługim czasie, co wielką powinno być dla rolników pociechą.

— **Pielgrzymi do Mekki** dnia 10 b. m. obchodzili w Kairze doroczną świętą odniesienia wotywnego kobierca, przeznaczonego dla grobu proroka, z cytadeli kairskiej do Abasieh. Orszak wyruszył o wschodzie słońca w długą, uciążliwą i z niebezpieczeństwami połączoną podróż przez pustynię. Jako eskorta towarzyszy mu oddział jazdy egipskiej i kilka dział, a spodziewać się należy, iż ta siła zbrojna natchnie rozbójnicze plemiona beduinów większem poszanowaniem dla pobożnej karawany, aniżeli by to zdziałać mogła bojaźń gniewu proroka.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z dnia 30 października.)

(L) W roku zeszłym uchwaliła Rada ze względów estetycznych oszalać na zimę wszystkie studnie publiczne, co też uczyniono w r. z. w rynku i na placu Ma-

ryackim. Radny p. Krzyżanowski postawił był wniosek, ażeby na przyszłość zaniechać szalowania, sekeye III i IV nie podzielały jednak zdania p. Krzyżanowskiego i proponują, aby na zimę tegoroczną oszalać znowu dwie studnie a mianowicie naprzeciw hotelu angielskiego i nową na placu Halićkim, a następnie, co roku na każdą zimę, szalować inne jeszcze studnie publiczne.

P. Krzyżanowski sprzeciwia się znowu temu wnioskowi, mniema bowiem, że wydatek na ten cel w kwocie 2600 zł. jest zanadto wielki. Miasto wolałoby raczej użyć tej sumy na przedmieścia zaniedbane dotychczas.

P. Dobrzański, sprawozdawca sekeyi odpowiada, że jest to już zużyty i niefortunny frazes, jakoby miasto zaniedbywało przedmieścia. Przeciwnie miasto robi dla przedmieść nierównie więcej, niżby to z tytułu podatku czynić wypadało.

Rada przyjęła wnioski sekeyi.

Ciekawą sprawę przedłożył dr. Hryszkiewicz w kwestyi budowniczey. Przed 29 laty nakazał magistrat właścicielowi realności pod l. 518 (nr. 34 nowy) przy ulicy Słonecznej, dełozować pokoił na strychu, gdyż według opinii urzędu budowniczego groził zwaleniem się. Od tego czasu minęło wiele lat, a nakaz magistratu nie został wykonany. Dopiero w r. 1869 ponowił magistrat swój nakaz, a właściciel wniósł rekurs, który zalegał w magistracie przez 4 lata (!). Odrzucono rekurs, nakazano po raz trzeci dełozować ten pokoił, ale i ten nakaz nie odniósł skutku, właściciel bowiem wniósł znowu rekurs, który spoczywał między aktami przez dwa lata. Odrzucono naresze i ten rekurs i ponowiono nakaz. Właściciel i tym razem nie usłuchał, aż dnia 3 listopada 1878 r. zawalił się sufit, przyczem jeden zyd został zabity a drugi ciężko pokaleczony. Cała sprawa została oddana do sądu kryminalnego, który skazał właścicielkę Mirię Koch, na dwumiesięczny ścisły areszt. Sąd karny wystosował równocześnie odezwę do c. k. Namiestnictwa, z ubolewaniem, że magistrat nie czuwa nad ścisłym wykonaniem swych poleceń. C. k. Namiestnictwo zakomunikowało odezwę magistratowi, który przyjął ją do wiadomości, i odesłał akta sądowi kryminalnemu. Na tem zakończyła się właścicielka cała sprawa, gdyby nie pan Dawid Czyż, który w tej samej realności ma na strychu także pokoił sąsiadujący bezpośrednio z zawalonym już pokoiłkiem zasądzoną p. Mirię Koch. Pokoił p. Czyża runie także w dzień, a magistrat nakazał bezwzględnie jego urządzenie. Przeciw temu rekursuje p. Czyż. Rada odrzuciła ten rekurs.

P. Hugo Labitzky, nauczyciel przy szkole ewangelickiej, rodem z Ślązka pruskiego, wniósł do magistratu prośbę o przyrzeczenie przyjęcia do gminy lwowskiej. Prośbę swoją wystosował w języku niemieckim. Sekcyja właściciela uchwaliła uczynić zadość prośbie petenta, ale zarazem wytknęła mu, iż nie wniósł prośby w języku polskim, który jest językiem urzędowym władzy miejskiej.

P. Błotnicki wypowiada zdanie, iż z powodu lekceważenia władzy miejskiej należałoby właścicielowi odrzucić prośbę p. Labitzkyego. Rada poszła za zdaniem pana Błotnickiego i nie uwzględniła prośby petenta.

Funduszowi krajowemu uchwaliła Rada wypłacić w przeciągu trzech lat kwotę 4242 zł., należąca mu się z tytułu dodatku do plac nauczycieli byłej szkoły wzorowej rzymsko-katolickiej.

Z Izby sądowej.

(Trybunał państwa.)

(L) Dnia 25 b. m. rozbiierał trybunał państwowy zażalenie Dr. Wilhelma Rosenbacha i towarzyszy z Przemysła, wniesione przeciw galicyjskiemu Namiestnictwu, z powodu rzekomego naruszenia czynnego i biernego prawa wyborczego reprezentacyi gminnej w Przemyslu. Z referatu br. H y e g o, który z powodu choroby drugiego referenta, profesora dr. Heysslera, objął wszystkie referaty na bieżącą kadencyę trybunału państwowego — wyjmujemy następujące szczegóły: Dnia 5, 6, 8 i 9 maja r. b. odbywały się w Przemyslu wybory 36 radnych i 18 zastępców (po 12 radnych i po 6 zastępców z każdego ciała wyborczego) do przemyskiej reprezentacyi gminnej. Galicyjskie Namiestnictwo, zatwierdziwszy reskryptem z dnia 13 czerwca 1879 rezultat wyborów z pierwszego ciała wyborczego, unieważniło wybory dokonane przez drugie i trzecie ciała wyborcze a to z powodu, że w drugiej kuryi, gdzie głosowało 87 osób, oddano dwie kartki wyborcze, a w trzeciej kuryi, w której głosowało 920 wyborców, oddano 22 kartek wyborczych nie przez samych wyborców, lecz przez pełnomocników. Gdy bowiem według galicyjskiej ordynacyi wyborczej wybór radców gminnych zawiął od relatywnej większości oddanych głosów, przeto owe za nieważne uznane głosy, wywarły

wpływ na rezultat głosów przy niektórych wybranych. Żalący się podnoszą, że czynne prawo wyborcze zostało przez to naruszone, iż przez zatwierdzenie rezultatu wyborów w pierwszej kurii wyborczej, zostało ścieśnione koło kandydatów do wyboru drugiej i trzeciej kurii wyborczej, biernie zaś prawo wyborcze zostało naruszone przez to, że unieważniono wybór także tych reprezentantów gminnych, którzy wybrani zostali znaczną większością głosów, tak że głosy nieważne nie wpływały wcale na ich wybór. Trybunał państwa odrzucił całe powyższe zażalenie jako nieuzasadnione, ponieważ c. k. Namiestnictwo, stosownie do postanowień ustawy, musiało unieważnić wybory drugiego i trzeciego ciała wyborczego w całości, i nie mogło tego unieważnienia ograniczać tylko na niektóre wybory.

OSTATNIA POCZTA

O kongresie „dla częściowego rozbrojenia“, odbytym temi dniami w Neapolu, wspomnieliśmy jako o wypadku bieżącym, nie przykładając doń żadnego znaczenia. *Nordd. Allg. Zig.* zdaje się jednak brać ten kongres na seryo, poświęca mu bowiem na czele swego przeglądu całą prawie szpalnę jakby faktowi wielkiej doniosłości. Organ ks. Bismarcka gorszy się udziałem uczonego jurysty pruskiego dr. Holtzendorffa w tym kongresie, a następnie tak dalej pisze: „Każdy człowiek posiadający jakie takie wykształcenie polityczne i sprawiedliwy sąd o rzeczach, rozważając stosunki pojedynczych państw europejskich, przyzna z pewnością, że wszystkie bez wyjątku rządy z bardzo ważnych ekonomicznych i finansowych przyczyn, muszą pragnąć jaknajwiększego ulżenia pod względem militarnym. Ale należy także przyznać, że międzynarodowe polityczne stosunki podlegają więcej niż kiedykolwiek wpływom elementarnych, popularnych prądów i są związane od tych prądów. Problem stawiany przez „kongres“ neapolitański — i przez rozmaite inne zgromadzenia, które go wyprzedziły — nie ma tedy na celu trudnego oznaczenia stopy procentowej, według której miałyby być zmniejszoną liczba wojsk europejskich, przyczem oczywiście należałoby wciągnąć w rachubę nie tylko ilość ale także, i to głównie, jakość pojedynczych armij — lecz wezwanie do rozbrojenia należałoby w pierwszej linii wystosować do narodów samych, do narodowych chętek i namiętności, które tu marzą o odwecie, gdzieindziej o zdobyczach i podbojach i t. p. i przez to zmuszają państwa sąsiadnie do utrzymywania swej siły zbrojnej przynajmniej na wysokości siły zaczepnej niespokojnego sąsiada. Jeżeli państwo, które jest tak położone, że ma kilku niespokojnych sąsiadów na swoich granicach, to jest rzeczywiście zmuszone liczyć się z możliwością nieprzyjacielskiej koalicji. „Przyjaciele pokoju“, którzy stali się apostołami bardzo chwalebnej idei, będą musieli swą propagandę rozpocząć nie przeciw armii, której istnienie jest tylko widomym wyrazem międzynarodowej politycznej sytuacji, lecz przeciw owym ultranarodo wym prądom, które w jednym miejscu zmuszają do utrzymywania takich armij w celach zaczepnych, w skutek czego w innych miejscach muszą być utrzymywane armie w celach odpornych“.

Za powrotem Gambetty do Paryża *Rép franc.* zrobiła zmianę frontu i traktując kwestję zupełnej amnestyi tylko podrzędnie, wysuwa na pierwszy plan sprawę artykułu 7. Gambetta jest, jak wiadomo, bardzo gorliwym apostołem „kulturkampfu“, ustawy Ferry'ego uważa on za niedostateczne, dążąc do zupełnego zniszczenia katolicyzmu i w ogóle wszelkich wyznań. Dzisiaj będzie miał p. Gambetta sposobność rozwinięcia swój program polityczny, albowiem wybory jego w Belleville zaprosili go na konferencję. Pokaże się, czyli p. Gambetta pozostał wiernym programowi Bellevilezyków, który podpisał niedgdyś, a który tak opiewa: 1) Zupełna wolność prasy. 2) Nieograniczona wolność zgromadzeń i stowarzyszeń. 3) Zniesienie budżetu wyznań i rozdzielenie kościoła od państwa. 4) Zniesienie miejskich cel wchodowych. 5) Nominacje wszystkich urzędników w drodze wyborów. 6) Zniesienie wojsk stałych. 7) Zniesienie monopolów i przywilejów. 8) Zaprowadzenie reform ekonomicznych, rozwiązujących problem socyalny

Paryska *Défense*, organ klerikalny, zamieszcza na czele swego ostatniego numeru następującą wiadomość:

„Ważny list, który nas doszedł z Rzymu, zapowiada jako rzecz prawdopodobną, ogłoszenie *breve* Ojca św. do biskupów niemieckich.“

Jaki ma być cel i treść zapowiedzianego *breve*, nie mówi organ paryski.

Belgradzki korespondent *Pol. Corresp.* utrzymuje, że prasa europejska niepotrzebnie zaniepokoiła się artykułem *Istoka* o potrzebie zwięzku wszystkich państw chrześcijańskich na półwyspie Bałkańskim, bo jeśli dziennik ten odbiera czasami komunikaty rządowe, to daleko częściej puszcza w świat wybrki własnej fantazyi. Ristiez, zdaniem korespondenta, liczący się zawsze z rzeczywistością a nie urojonymi czynnikami, dalekim jest od podzielenia zapatrywań, w tym artykule zawartych.

Petersburgski korespondent *Wiener Abendpost* pisze w ostatnim swym liście z dnia 25 b. m.: „Wojska korpusu ekspedycyjnego w stębach turkmeńskich posuwają się, jak słychać, powoli ku Merwowi. Turkmeni ponoszą wprawdzie porażki w każdym spotkaniu, ale zawsze jeszcze są wielkie trudności z zaprowiantowaniem wojska. Turkmeni posiadają wyborne karabiny angielskie o wiele lepsze od rossyjskich, strzelają jednak lichu i więcej zrządzają szkody piką i szablą aniżeli bronią palną. Meczua pozycya, jaką Anglia w Afganistanie zajmuje, zniewała Rossję zabezpieczyć się przez zajęcie Merwu przeciw dalszemu posuwaniu się swej rywalce. Tutaj zyeża sobie porozumienia dwóch wielkich państw co do polityki środkowo-azyatyckiej. Doprowadzić do skutku takie porozumienie zdaje się być zadaniem bardzo tu mile widzianego ambasadora lorda Dufferina, który długo przed zakończeniem urlopu powrócił na swoje posadę.“

Z Kabulu telegrafuje korespondent *Daily News*, że dnia 20 b. m. miało tam miejsce na szubienicy pięciu jeńców w pomiędzy tymi Kotwala, przełożonego miejskich *mollahów*, dwóch generałów (z których jeden jest królewskiego pochodzenia) i jednego *chawkidara*. Jakoż według innych wiadomości egzekucya ta odbyła się w rzeczy samej w dniu oznaczonym. Wspomniany na ostatku generał wywlekl z głowę majora Cavagnariego z pomieszkania poselskiego do Bala-Hissaru, gdzie go oddał ludzom Kotwala. *Mollah* głosił świętą wojnę i dał fanatycznym chorągiew. Kotwał rzucił trupy *gildów* przez mur do rowu fortelnego i rozdł powszechniał proklamacyę, która wzywała mahometan do walki. Według informacji *Timesa* znajduje się Jakob chan jeszcze ciągle w obozie generała Roberta i nie opuszcza go nigdy, nawet w towarzystwie generała lub jego adjutanta nie chce wyjeżdżać z obozu. Emir znajduje się w stanie największego przegnębienia i apatyi, co przypisuje długoletniemu pobytowi w więzieniu. Generał Hugh-Gough miał w tych dniach dotrzeć do wawozu shutargardańskiego, aby się połączyć z pułkownikiem Noelem Moneym. Generał zamierzał ukarać przykładnie Ghilzajów w razie gdyby konikacya z Ali-Kheylem była przecięta. Generał Hugh-Gough i pułkownik Money powrócą następnie do Kabulu.

Ludność Heratu wezwala gubernatora tego miasta Ejub a chana, brata emira, aby się proklamował niepodległym królem Heratu i Maimene. Ejub chan zastrzegł sobie siedm dni do namysłu.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 30 października. W Izbie deputowanych po wyborze uzupełniającym trzech członków do komisji w kwestyi stempla dziennikarskiego i po wyborze komisji budżetowej — toczyły się dalej rozprawy adresowe.

Książę Czartoryski nie znajduje w obu adresach antagonizmu zwolenników konstytucyi a przeciwników konstytucyi, antagonizmu konserwatystów a liberałów, Niemców a Słowian — ale widzi tylko antagonizm między autonomistami a centralistami. Adres większości nie zawiera nic, co by wywołać mogło urojone widma reakcyjne. Zasada autonomii i zasada politycznej wolności uzupełniają się nawzajem. Centralizm może wśród korzystnych stosunków doprowadzić do potęgi i wielkości, ale nie doprowadzi nigdy do wolności, bo trudno mu zdobyć się na sprawiedliwość. (*Oklaski z prawicy.*)

Plener polemizując przeciw ks. Lichtensteinowi broni polityki finansowej stronnictwa konstytucyjnego; twierdzi, że adres większości przebrał

stary spór prawno-polityczny w nową szatę decentralizacji. Przeciwnicy nie powinni zwalczać konstytucyi ale pracować na wspólnem polu około uporządkowania finansów i wzmocnienia naszego stanowiska wobec Węgier. Jeżeli jednak chcą koniecznie walki, to wynik jej nie może być wątpliwy. Zwycięstwo nie jest po stronie federalizmu ale po stronie jedności i potęgi państwa. (*Oklaski z lewicy.*)

Dr. Rieger odpowiadając Plenarowi na zarzut, jakoby Czesi tylko pod naciskiem wyborców i zniewoleni polityczną koniecznością pojawili się w Radzie państwa — oświadcza, że Czesi wstąpili do Rady państwa idąc za głosem Monarchy, w rzetelnym zamiarze działania dla dobra państwa, szanowania praw innych partyj, wymijania wszelkich sporów, a nawet nie przyjmowania ich wcale, chyba w przypadku, gdyby ich zmuszono stanąć w obronie ich dobrej sprawy. Mowca uzasadnia, że czeskie prawo państwowe, które stanowi stosunek prawny między dynastją a narodem czeskim, tak samo nie zostało zniesione przez konstytucyę, jak nie została zniesiona sankcya pragmatyczna lub inne dziedziczne i państwowe traktały Domu austriackiego. Monarcha niejednokrotnie uznał ten stosunek prawny. Zapatrywania prawne Czechów nie stoją wcale w przypuszczalnej kolizyi z konstytucyą, a o ile istnieje taka kolizya, może być bardzo łatwo wyrównana przez pojednawcze ustępowstwo. Odsyłano zawsze Czechów z ich skargami przed Radę państwa, teraz pokaże się, czy istnieje rzetelna chęć porozumienia się z nimi. Mowca spodziewa się tego po większości Izby. Czesi nie chcą obalić konstytucyi. Obawy, jakie tu wyrażano o jedność państwa, o liberalne instytucje, o konstytucyę samą, są bezzasadne. Jedność zniósł już dualizm, a Bośnia przybyła nadto jako trzecia osoba. Wolnomyślnie instytucje znajdują w Czechach najgorliwszych popleczników. Wszelka konstytucya musi rozwijać się dalej wraz z postępującą kulturą, wraz z rozwojem ludu; inaczej nie może służyć wolności, ale wywoływać musi tylko zastój. Mowca rozbiera konstytucyę lutową i kontumacyę Węgier, przypomina, że hr. Andrassy po klęsce pod Sadową wyraził się o Schmerlingu, że on to jest tym człowiekiem, który na Frankfurt zawiódł nas do Sadowy. Uwaga Suessa, że po za nim stoi ludność Wiednia, brzmi jak groźba, dając prawie do myślenia, że polityka ma być przeniesiona z parlamentu na ulicę. (*Zaprzeczenia z lewicy.*) Na słowa Suessa, że stronnictwo państwowe po jego jest stronie, odpowiada mowca przypomnieniem r. 1866, w którym to pamiętnym roku Czesi obchodzili uroczystości w Pradze imieniny cesarskie w obliczu nieprzyjacielskich szeregów pruskich, podczas gdy stronnictwo państwowe wiedeńskie wówczas wcale co innego zrobiło. Rieger ubolewa nad zawzięcią wobec Czechów, mówi o nadużyciach stronnictwa wiernokonstytucyjnego, które kreaturom swym nadawało posady, na własne cele naruszało pracę publiczną i kasy oszczędności, dawało zaliczki na przedsiębiorstwa i t. p. Mowca zarzutem tym nie obraża nikogo, bo kto ma czyste sumienie, nie może się czuć obrażonym. Jest dość uczciwych ludzi po obu stronach Izby, którzy zgadzają się w tem z jego stronnictwem. (*Zywe oklaski na prawicy.*)

Dr. Jaques broni dep. Suessa przeciw zarzutowi, jakoby wzmianką o Wiedniu chciał rzucić groźbę. Wiedeń serdecznie wita deputowanych czeskich. Mowca broni Schmerlinga przeciw zarzutom preopinanta; występuje potem przeciw czeskiemu prawu państwowemu i artykułom fundamen-

talnym. Utrzymując konstytucyę grundniową utrzymuje się mocarstwowe stanowisko Austrii. Gdyby przeciwnicy konstytucyi osiągnęli większość dwóch trzecich i zmienili konstytucyę, wtedy powstałyby luki w krzesłach lewicy. Mowca żąda zaprzestania prawno-politycznej walki.

Na wniosek ks. Czartoryskiego przerwano sesyę od 3 godziny do 7 wieczór.

Wiedeń, 30 października. Dalszy ciąg rozprawy adresowej: Vosnjak żali się na ucisk żywiołu południowo-słowiańskiego. Język słowiański jest wykluczony ze szkoły i urzędu. Mowca głosować będzie przeciw projektowi mniejszości, który stoi na stanowisku zimnej negacyi. Projekt większości zaś widzi powołanie Austrii w pokojowym, na wzajemnym porozumieniu opartym rozwoju.

Friedman z historii wykazuje, że jeżeli większość uważa ekonomiczną regeneracyę państwa za główne zadanie, to nie powinna mówić o decentralizacji.

Minister - prezydent hr. Taaffe: Ministerstwo postawiło sobie nadzwyczaj trudne zadanie sprowadzenia zgody i porozumienia między żywiołami, które chociaż przejęte są uczuciami patriotycznymi, jednak w długoletniej walce bezskutecznej, zniechęciły się nawzajem z ujmą dla wspólnego celu t. j. dobra ukochanej ojczyzny. Rola pośrednika jest zawsze zadaniem niedwzięcznym, w tym razie jednak przedewszystkiem zadaniem patriotycznym. Ministerstwo nie jest rządem stronnictwa jednego, nie może i nie powinno być takim rządem, gdyż nie mogłoby stać po nad stronnictwami i pośredniczyć między stronnictwami. Projekty adresów mają zawierać odpowiedź na mowę tronową, która głównie podnosi trzy punkta: wytrwanie na gruncie konstytucyjnym, porozumienie i pojednanie na gruncie konstytucyjnym zapomocą środków w konstytucyi danych. Wreszcie bezwzględne przystąpienie do pracy nad przywróceniem pożądaney równowagi w gospodarstwie państwowem i nad podniesieniem, ile możliwości stosunków ekonomicznych. Jeżeli pojednanie stronnictw ma przyjść do skutku, to musi ustać niepotrzebny spór o konstytucyę, gdyż prawomocność konstytucyi nie może i nie powinna być już więcej kwestyionowana (*oklaski*). Ponieważ projekt większości — pomijam niektóre ostre wyrazy, które padły w toku rozprawy adresowej i trzymam się dosłownego brzmienia projektu adresowego — ponieważ tedy projekt ten najlepiej odpowiada duchowi i brzmieniu mowy tronowej, przeto zalecam przyjęcie projektu większości za podstawę rozprawy specjalnej (*oklaski na prawicy*).

W imiennem głosowaniu przyjęto wniosek zamknięcia rozprawy 168 głosami przeciw 137. Dubskyi rzeka się głosu. Herbsta wybiera lewicą mowcą generalnym. Plener wnosi zamknięcie posiedzenia, aby mowcy generalni dopiero jutro przemawiali. Dunajewski sprzeciwia się temu wnioskowi, który w imiennem głosowaniu uchylony został 129 głosami przeciw 119. Dunajewski oświadcza, że choć wystąpił przeciw zamknięciu posiedzenia, podnosi teraz ten wniosek, gdyż z przeciwnej strony Izby zarzucono większości brak lojalności, a większość chce okazać względy dla wszystkich stronnictw. Zamknięcie posiedzenia uchwalono wielką większością głosów.

Wiedeń, 30 października. *Pol. Cor.* donosi z Konstantynopola; Na wczorajszej konferencyi z greckimi delegatami Savfet balsa wykazywał, że zadana obecnie przez Greków linia graniczna zostaje w sprzeczności z dawniejszymi oświadczeniami. Potem podniósł Savfet ba-

sza, że Porta uważa południowe wzgórze za racjonalniejszą granicę.

Pol. Cor. donosi z Bukaresztu: Komisya dla sprawy Arab-Tabia ukonstytuowała się i wybrała francuzkiego komisarza, Lalanne, prezydentem, pułkownika Jaegera sekretarzem. Komisya dziś zwiedzi miejscowość.

Pol. Cor. donosi z Cetyunii: 600 Czarnogórców wkroczyło do Weliki, 100 do Orszenicy, 500 posuwa się ku Pepichom a 200 jako rezerwa stanęło między Weliką a Orszenicą.

Berlin, 30 października. Sekretarz stanu dr. Friedberg mianowany ministrem sprawiedliwości.

Berlin, 30 października. Izba niższa wybrała Köllera prezydentem 218 głosami przeciw 164, które padły na Benigsena. Benda (liberał urzędowy) wybrany został pierwszym, Heeremann (centrum) drugim wiceprezydentem.

Bukareszt, 30 października. Izba uchwała naturalizowanie 883 izraelitów, którzy służyli w armii. Pięć nazwisk wykreślono z listy przez rząd przedłożonej. Sturdza przedłożył projekt ustawy o odkupieniu kolei żelaznych i żądał uznania nagłości tej sprawy, co Izba uchwała.

Pontafel, 30 października. Po serdecznym powitaniu włoskich uczestników uroczystości, którzy przybyli z Udine o godzinie 9 rano, przez austriackich delegatów i po śniadaniu udali się goście wspólnie do Udine, gdzie się odbył bankiet na cześć austriackich uczestników uroczystości otwarcia kolei.

Londyn, 30 października. Z Simli telegrafują; Proklamacya Roberta mówi: Wymordowanie poselstwa i abdykacya emira spowodowały Anglię zająć Kabul i inne części Afganistanu. Sedarowie i naczelnicy szczepów zostali wezwani do utrzymywania po-

rządki i porozumiewania się z komendantem angielskim. Ludność będzie życzliwie i sprawiedliwie traktowana. Natomiast wszystkie wykroczenia przeciw Anglikom będą karane. Zarządzenia co do stałej administracyi wydane zostaną po porozumieniu się z naczelnikami i reprezentantami prowincyj.

Wiedeń, 31 paźdz. (Tel. pr.) Hr. Zichy, ambasador austriacki przy Porcie, którego demisyja została już stanowczo przyjęta, opuszcza Konstantynopol z początkiem grudnia. Nie wiadomo dotąd, kto będzie mianowany na jego miejsce.

Serbski metropolita Michał otrzymał przy sposobności swego jubileuszu rosyjski order Aleksandra Newskiego.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 30 października 1879, godzina 2 min. 20. Losy kredytowe 168.50 Węg. akcyje kredyt. 255.— Akcyje anglo-austr. 134.30, Akcyje banku Union 93.30, Akcyje kolei Karola Ludwika 239.—, Akcyje kolei północnej 228.50, Akcyje kolei południowej 77.—, Akcyje kolei Alford 137.—, Akcyje kolei Elżbiety 172.75, Akcyje kolei Lwow-Czerniow. 139.—, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 129.50, Akcyje kolei Rudolfa —.—, Akcyje kolei Albrechta —.—, Węg. oblig. państw. w złocie 76.50, Galic. oblig. indemn. 94.25, Losy z r. 1864 158.50, Akcyje kolei siedmiogrodzkiej 107.50, Akcyje banku obrotowego —.—, Losy tureckie 19.—, Akcyje kolei węg.-galic. —.—, Akcyje kolei państwowej —.—, Akcyje banku związkowego 136.—, Rubel papierowy 1.24 1/4, Wiedeńskie losy 112.90, Węgierskie losy 104.50, Mark. niemiecki —.—, Węgierska renta 95.25 Usposob. silne.

Wiedeń, dnia 30 października, godzina 5 minut 43. Akcyje kredytowe 267.70, Anglo-Austr. —.—, Unionsbank —.—, Kolej Karola Ludwika 239.25, południowa —.—, Renta pap. 68.17, Rubel papierowy —.—, Gal. listy zastawne 97.25, Gal. listy inde-

mnizacyjne —.—, Mark niem. —.— Gal. bank rustykalny 100.—, Losy z r. 1860 —.— Napoleonsdor 9.29 — Usposob. —

Wiedeń, d. 31 października, godz. 10 minut 40. Akcyje kredytowe 267.—, Anglo-austr. 133.20, Akcyje banku Union 92.80, Kolej Kar. Ludw. —.—, Południowa —.—, Napoleonsdor 9.29; Rubel papierow. 1.24 Renta pap. —.—, Galic. bank hip. —.—, Gal. oblig. indemn. —.—, Gal. listy zastaw. banku włośc. —.—, Losy z r. 1860 —.—, Usposobienie mdle.

Telegramy zbożowe z d. 30 października. Wiedeń: pszenica 13.20 do 15.—, żyto 10.40 do 11.—, okowita pr. 10.000 liter-procent 36.— do 36.25; Buda-Peszt: pszenica 75 klg. (na wiosnę) 15.— do 15.10. rzepak (sierp.-wrześ.) 15.—; Berlin: pszenica góła (wrześ.-paźdz.) 223.50; żyto —.—; Spiritus loco 54.70; Olej rzepakowy 56.—; Szczecin: pszenica —.—, rzepik (jesień) —.—; Paryż: mąki 159 klg 69.75; Olej rzepakowy 80.25, Spiritus —.—, Wrocław: Pszenica —.—, żyto —.—, o-wies —.—, spiritus —.—, Kukurudza —.—, Kolonia: Pszenica —.—.

Odpowiedzialny redaktor: Władysław Kozłowski.

Nadesłane.

Od dnia 1 listopada ordynować będą w mieszkaniu przy ulicy Ormiańskiej l. 29 I piętro.

Dr. Z. Krowczyński.

Przyjechali do Lwowa. dnia 31 października 1879.

Hotel Europejski. Pp. S. hr. Skrzynecki z Rosyji. Dr. W. Mochnacki z Przemysła. Dr. J. Łucki z Czerniowiec. F. Niemczewski z Czerniowiec.

Hotel George'a Pp. K. Suchodolski z Sosnowa. P. Gilbert z Tryjestu

Hotel Langa. Pp. W. Schleich z Lipska. Z. Fränk z Wiednia. M. Pekarek z Wiednia. G. Schlumberger z Wiednia.

Hotel Angielski. Pp. G. Axentowicz z Danileza. K. Buczkiewicz z Rosyji. F. Jasiński z Zahajpola. A. Łucki z Sarny. A. Wolfram z Makuniowa.

Hotel Warszawski. Pp. W. Boniecki z Kornik. H. Papara z Battatycz. H. Thieberg z Oświęcima. S. Wysocki z Bertyszowa. Odejechali ze Lwowa. Pp. E. hr. Dzieduszycki do Izidorówki. J. Laterer do Stryja. W. Lipowski do Sambora. A. Bieńkowski do Komarna. K. Marmorosz do Karowa. W. Soroczyński do Chliwca. W. Zelechowski do Karowa. J. Zwolski do Bryńca.

Spostrzeżenia meteorologiczne. z dnia 31 października 1879 o godzinie 7 rano. Barometr 741.08mm. Psychrometr suchy 7.2°C. Psychrometr wilgotny 6.1°C. Prężność pary 7.0mm. Wilgoć 93%. Zachmurzenie 8. Wiatr Wz. Ozon 9. Temperatura powietrza 5.8R. Barometr idzie w górę.

Stan barometru nad poziom morza 766.78mm.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

Według południka Peszteńskiego.

Z Czerniowiec: o godzinie 9 minut 40 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 minut 45 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 minut 32 po południu (pociąg mieszany).

Z Krakowa: o godzinie 5 minut 20 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 7 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem pociąg mieszany).

Z Podwoleczysk: (na dworzec w Podzamczu): o godzinie 2 minut 53 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 min. 19 po południu (pociąg mieszany);

Z Podwoleczysk: (na dworzec lwowski główny): o godzin. 10 m. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany).

Z Stanisławowa: (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 24 wieczór.

Odechodzą ze Lwowa.

Według południka Peszteńskiego:

Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min 50 w południe (pociąg mieszany); o godz 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany)

Do Krakowa: o godzinie 10tej min. 30 w nocy (pociąg pospieszny); o godzinie 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 49 po południu (pociąg mieszany).

Do Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 6 minut 37 rano.

Biuletyn lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Lwów, dnia 30 października 1879.

Table with 3 columns: Description, Price, and other details. Includes sections for Akcyje za sztukę, Listy zastawne, and various bank rates.

Kurs giełdy wiedeńskiej dnia 27 października 1879.

Table with 3 columns: Description, Price, and other details. Includes sections for Dług państwa, Obligacje, and Akcyje.

Biuletyn kursów i kursów wiedeńskiej.

Table with 3 columns: Description, Price, and other details. Includes sections for Lwów, Czerniowice, and various bank rates.

Biuletyn kursów i kursów wiedeńskiej.

Table with 3 columns: Description, Price, and other details. Includes sections for Wskazania, Kursy, and various bank rates.

Dziennik Urzędowy.

(7263 1-3) Obwieszczenie. L. 8175. C. k. sąd powiatowy w Szezeru niniejszym edyktem wiadomo czyni, że c. k. uprzyw. galic. Zakład kredytowy włościański we Lwowie przeciw Petrowi Kretkowskiemu, Janowi Podpiaseckiemu i Annie Podpiaseckiej pod dniem 4 września 1879 l. 8175 pozew o zaindebentowanie Jana i Anny Podpiaseckich w stanie czynnym za właścicieli zaś prawa zastawu dla sumy 300 zł. a. w. z przyn. w stanie biernym realności pod l. 84 w Brodkach położonej na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego wnioś-

na którym do rozprawy sumarycznej termin na dzień 18 listopada 1879 godzina 9 rano wyznaczony został. Ponieważ miejsce pobytu Petra Kretkowskiego nie jest wiadome, zatem c. k. sąd powiatowy do zastępowania tego pozwanego p. Mikołaja Machowskiego ze Szezerca kuratorem mianował, któremu też pozew doręczono. Niniejszym edyktem wzywa się pozwanego, aby w należytych czasie osobiście stanął lub ustanowionego kuratora należycie poinformował lub innego zastępcę mianował,

gdyż inaczej wyniknąć mogące zle skutki sam sobie przypisze. Szezerzec 29 września 1879. (7288 1-3) M a g i s t r. L. 6203. C. k. sąd powiatowy w Wojniczcu ustanawia w miejsce adwokata dr. Resenberga nowym zastępcą masy upadłej Wolfa Hallera tutejszego notaryusza Władysława Podsońskiego i zawiadamia wierzycieli tej masy, że celem próbowania dobrowolnego załatwienia tej sprawy krydalnej wogóle postawienia wniosków względem zakończenia tej sprawy upadłości termin na 18 listopada

1879 godz. 9 rano w tutejszym sądzie się wyznacza, na który wierzycieli tej masy upadłej niniejszym, nadto nieobjętą masę spadkową Jakóba Kelcera przez kuratora Piotra Przeklasę wójta z Wigecowiec a nieobjętą masę spadkową H. I Bernsteina przez kuratora w osobie adw. dr. Ringelheima z Tarnowa się wzywa z tym dodatkiem, że niestawiający wierzyciele jako do wniosków większości wierzycieli stawających przystępujący uważani będą. Wojnicz dnia 22 października 1879.

Celem wydzierżawienia poboru podatku konsumcyjnego od mięsa w okręgu dzierżawnym w Zaleszczykach, począwszy od 1 stycznia 1880 do 31 grudnia 1882 z zastrzeżeniem wypowiedzenia dzierżawy przed upływem ostatnich dwóch lat lub bez tegoż zastrzeżenia, odhędzie się publiczna licytacja wedle następującego przeglądu.

Liczba pozycji	Dla okręgu dzierżawnego	Przedmiot dzierżawy	Oznaczenie taryfy	Cena wywołania		Licytacja odbędzie się dnia	Przed lub popołudniu	W	Uwaga
				zr.	ct.				
1	Zaleszczyki z 27 miejscowościami	mięso	klasa taryfy III	3.600	—	12 listopada 1879	od 8ej do 12tej godziny przed południem	C. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Kołomyi	

Jako wadium składa się 10% ceny wywołania.
Oferty pisemne, w wadyum zaopatrzone należy do 2 godziny popołudniu dniem przed usną licytacją do rąk Naczelnika c. k. powiatowej Dyrekcji wnieść.
Wykaz miejscowości należących do powyższego okręgu dzierżawnego znajduje się w c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu jakoteż w kancelaryi dotyczącego c. k. Nadzoru Straży Skarbu, w który każdy mający chęć licytowania wglądać może.
Blizsze warunki licytacji mogą być w c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu przejrzane.
C. k. p o w i a t o w a D y r e k c y a S k a r b u
Kołomyja dnia 22 października 1879.

(7239 3-3) Obwieszczenie.

L. 3022. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach ogłasza, że w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw nieobjętej masie spadkowej Kościa Hrycyka o zapłacenie 150 zł. w. a. z pn. odbędzie w sali sądowej publicznej sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod l. k. 19 rep. 17 w Boratyczach położonego ciała tabularnego niestanowiącego z nieobjętej masy spadkowej Kościa Hrycyka własnej w trzech terminach dnia 1 grudnia 1879, 2 stycznia i 6 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10tej przed południem.
Cena wywołania 400 zł.
Zakład 40 zł. w. a.
Na pierwszym i drugim terminie realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej zaś na trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i ocenienia można przejrzeć w tutejszosaądowej registraturze.
Niżankowice dnia 5 czerwca 1879.

(7238 3-3) Obwieszczenie.

L. 4987. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach ogłasza, że w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Iwanowi Czura o zapłacenie 200 zł. odbędzie w sali sądowej publicznej licytację realności włościańskiej w Mulhonicach pod 17/28 położonej ciała tabularnego niestanowiącej Iwana Czury własnej w trzech terminach 5 grudnia 1879, 3 stycznia, 11 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10tej przed południem.
Cena wywołania 350 zł.
Zakład 35 zł. w. a.
Na pierwszym i drugim terminie realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej zaś na trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i ocenienia można przejrzeć w sądzie.
Niżankowice 5 września 1879.

(7225 3-3) E d y k t.

L. 2794. C. k. sąd powiatowy w Wiśniczu podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 294 zł. w. a. na rzecz zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie odbędzie się w tutejszym sądzie egzekucyjna publiczna sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod l. 36 w Rajbrocie położonego, dłużnika Jędrzeja Orta własnego, ciała tabularnego niemającego, a na 550 zł. oszacowanego, w trzech terminach, a mianowicie: I dnia 10 grudnia 1879 II dnia 14 stycznia 1880 i III dnia 11 lutego 1880 r. każdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie powiatowym.
Cena wywołania ustanawia się na 550 zł., wadyum zaś wynosi 55 zł. w. a.
Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszosaądowej registraturze przejrzeć, lub w odpisie podnieść.
Wiśnicz dnia 18 września 1879.

(7222 3-3) E d y k t.

L. 10679. C. k. sąd obwodowy w Przemysłu rozpisyje na podstawie uchwały c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z dnia 3 września b. r. l. 16579 na zaspokojenie wierzytelności c. k. akcyjnego banku hipotecznego we Lwowie w kwotach 2537 zł. 50 cnt. 2537 zł. 50 cnt. i 69.617 zł. 3 et. z pn. egzekucyjną sprzedaż dóbr Samokleki z przyległościami Mrukowa, Pielgrzymka, Kłopotnica, Felusz, Huta, Zawadka, i Czekay w powiecie sądowym Zmigrodzkiem, Starostwie Jasielskiem położonych Henryka br. Wilezek i Guttenland własnych w drodze publicznej licytacji w dniu 5 grudnia 1879 w dniu 12 stycznia 1880 zawsze o godzinie 10 przed południem, w tymże sądzie odbyć się mająca.
Cenę wywołania stanowi wartość tych dóbr przy udzieleniu pożyczki bankowej przyjęta w sumie 156 577 zł. zakład zaś wynosi 10 proc. tej ceny czyli kwotę 15.657 zł. wal. austr.

Licytacja powyższa odbędzie się ryczałtowo w oznaczonych dwóch terminach zawsze tylko za cenę wywołania lub też wyżej takowej.
Resztę warunków licytacji i wyciąg tabularny przejrzeć można w tusądowej registraturze.
Przemysl 24 września 1879.
(7236 3-3) Obwieszczenie.
L. 4153. C. k. sąd powiatowy w Niżankowicach ogłasza, że w sprawie Majera Nussbauma przeciw Michałowi Puszkawowi o zapłacenie 200 zł. odbędzie w sali sądowej publicznej licytację realności włościańskiej w Chodnowicach pod l. k. 24 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej a Michała Puszkara własnej w trzech terminach: 1 grudnia 1879, 2 stycznia i 4 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10tej przed południem.
Cena wywołania 1080 zł. zakład 106 zł. w. a.
Na pierwszym i drugim terminie realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej zaś na trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Blizsze warunki licytacji, tudzież protokół zastawniczego opisanie i ocenienia można przejrzeć w sądzie.
Niżankowice dnia 17 lipca 1879

(7237 3-3) Obwieszczenie.
L. 3768. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach ogłasza, że w sprawie zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Szymonowi Tałaszu o zapłacenie 250 zł. w. a. odbędzie w sali sądowej publicznej licytację realności włościańskiej w Chodnowicach pod l. k. 14 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej a dłużnika Szymona Tałasza własnej w trzech terminach dnia 5 grudnia 1879, 5 stycznia i 6 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10 przed południem.
Cena wywołania 500 zł.
Zakład 50 zł. w. a.
Na pierwszym i drugim terminie realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej zaś na trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Blizsze warunki licytacji, tudzież protokół zastawniczego opisanie i ocenienia można przejrzeć w sądzie.
Niżankowice 21 czerwca 1879.

(7224 3-3) E d y k t.
L. 2793. Ck. Sąd powiatowy w Wiśniczu podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 294 zł. w. a. na rzecz zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie odbędzie się w tutejszym sądzie egzekucyjna publiczna sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod l. 26/4 w Polomiu dużym położonego, dłużnika Michała Chmielowskiego własnego, ciała tabularnego niemającego, a na 600 zł. w. a. oszacowanego, w trzech terminach, a mianowicie:
dnia 10 grudnia 1879
dnia 14 stycznia 1880
dnia 11 lutego 1880
każdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie powiatowym.
Cena wywołania ustanawia się na 600 zł. w. a.
Wadyum zaś wynosi 60 zł. w. a.
Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszosaądowej registraturze przejrzeć lub w odpisie podnieść.
Wiśnicz, dnia 18 września 1879.

(7227 3-3) E d y k t.
L. 7677. C. k. sąd obwodowy w Przemysłu zawiadamia, iż dnia 1 grudnia 1879 i dnia 9 stycznia 1880 o godzinie 10 przed południem celem zaspokojenia wierzytelności Herscha Melecha Frankfurtera w kwocie 280 zł. z pn. odbędzie się egzekucyjna sprzedaż części realności pod l. k. 61 na Podgórzu w Przemysłu położonych wedle dom IV pag 270 n. 9 haer. Izraela i Liebe Mehr własnych pod następującymi warunkami:
1. Na wspomnianych dwóch terminach będą sprzedane rzeczne części realności

tylko wyżej lub za cenę szacunkową 1634 zł. 17 et.
2. Wadyum wynosi sumę 163 zł.
3. Gdyby na powyższych dwóch terminach sprzedaż do skutku nie przyszła, ustanawia się do ułożenia warunków ułatwiających termin na dzień 12 stycznia 1880.
O tem zawiadamia się wierzycieli znanych do rąk własnych zaś nieznanymi i tych którymby uchwala licytacyjna nie mogła być doręczona jakoteż tych, którzyby po dn. 28 kwietnia 1879 prawa rzeczowe do powyższych części realności nabyli przez kuratora adwokata Dra. Smutnego z zastępstwem adwokata Dra. Łużckiego.
Przemysl dnia 10 września 1879.
(7229 3-3) E d y k t.
L. 5340. Rzeszowski c. k. sąd miejsko delegowany ogłasza, że celem egzekucyjnego zaspokojenia pretensyi Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w sumie 500 zł. a względnie 365 zł. 19 et. z pn. od Łukasza Czecha się należącej odbędzie się a mianowicie na dniu 30 października, 28 listopada, i 23 grudnia 1879, każdym razem o godzinie 10 rano w gmachu tutejszego sądu przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. k. 51 w Trzeźnianie położonej a dłużnika Łukasza Czecha własnej.
Za cenę wywołania stanowi się suma 1400 zł.
Protokół zastawniczego opisanie i oszacowania powyższej realności i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tutejszo sądowej registraturze.
Rzeszów dnia 22 września 1879.

(7240 3-3) Obwieszczenie.
L. 5339. C. k. sąd powiatowy w Rymanowie ogłasza, że przedsięwzięcie przymusową sprzedaż realności w Posadzie Jasłickiej pod l. k. 125 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, dłużniczki Pelagii Kostycz własnej, celem ściągnięcia przez Marię Łajzor wywalczonej sumy 45 zł. w. a. z pn. w dniach 3go listopada, 22go grudnia 1879, i 19go stycznia 1880, każdym razem o godzinie 10 przed południem, w zabudowaniu tu sądowym.
Cena szacunkowa realności tej wynosi 1050 zł. w. a. zakład zaś 10% takowej.
Resztę warunków, tudzież akt opisanie i oszacowania przejrzeć można w tusądowej registraturze.
Rymanów dnia 10 października 1879.

(7183 3-3) Obwieszczenie.
L. 5571. W dniach 3 lutego, 2 marca, 8 kwietnia 1880, odbędzie się przymusowa sprzedaż realności nietabularnej, pod nr. konsk. 107 subrep. 24 w Bolesławie położonej dłużnika Iwana Hrynyczynego własnej, w tutejszym c. k. sądzie na rzecz Zakładu włościańskiego na zaspokojenie sumy 91 zł. 52 et. w. a. z pn. każdym razem o godzinie 10 przed południem z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta za cenę szacunkową lub wyżej niej, zaś na trzecim także niżej tejże sprzedana będzie.
Cena szacunkowa 150 zł.
Wadyum wynosi 10%.
Resztę warunków w tutejszej registraturze.
C. k. sąd powiatowy.
Bolechów dnia 5 sierpnia 1879.

(7241 3-3) E d y k t.
L. 5511. C. k. Sąd powiatowy w Rymanowie podaje do publicznej wiadomości że Józef Zarzycki z Rymanowa wskutek orzeczenia c. k. sądu obwodowego w Przemysłu z dnia 17 września 1879 l. 10598 za marnotrawcę uznany i dla niego Marcin Nowicki kuratorem ustanowiony zostaje.
Rymanów dnia 5 października 1879.
(7234 3-3) Obwieszczenie.
L. 3161. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach ogłasza, że w sprawie spadkobierców Michała Ciecimirskiego przeciw Piotrowi i Maryi Kiećom o zapłacenie 70 zł. odbędzie w sali sądowej publicznej licytację realności w Wychadowie pod l. k. 12 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej a Pio-

tra i Maryi Kiećów własnej w trzech terminach dnia 5 grudnia 1879 5 stycznia i 11 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10tej przed południem.
Cena wywołania 440 zł.
Zakład 44 zł. w. a.
Na pierwszym i drugim terminie realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej zaś na trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i ocenienia można przejrzeć w sądzie.
Niżankowice dnia 5 czerwca 1879.
(7226 3-3) E d y k t.
L. 2795. C. k. sąd powiatowy w Wiśniczu podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 250 zł. w. a. na rzecz zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie odbędzie się w tutejszym sądzie egzekucyjna publiczna sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod l. 170/272 w Rajbrocie położonego, dłużników Grzegorza i Anny Waligórow własnego, ciała tabularnego niemającego, a na 450 zł. oszacowanego, w trzech terminach a mianowicie: I dnia 10go grudnia 1879, II dnia 14go stycznia 1880 i III dnia 11 lutego 1880 r. każdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie powiatowym.
Cenę wywołania ustanawia się na 450 zł., wadyum zaś wynosi 45 zł. w. a.
Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszosaądowej registraturze przejrzeć lub w odpisie podnieść.
Wiśnicz, dnia 18 września 1879.
(7233 3-3) Obwieszczenie.
L. 2996. C. k. sąd powiatowy w Mostach wielkich podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 169 zł. 1 et. wa. zpn. przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 36 subrep. 256 w Rożance położonej, do objętej masy spadkowej po Frazoiszku Flak należącej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz c. k. urz. zakładu kredytowego włościańskiego dnia
dnia 10 grudnia 1879
dnia 14 stycznia 1880
dnia 11 lutego 1880
każdym razem o godzinie 9 przed południem z tem przedsięwziętą zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 700 zł. w. a. lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Wadyum wynosi 10 proc. ceny szacunkowej.
Resztę warunków, tudzież akt opisanie i oszacowania realności przejrzeć można w tutejszej registraturze.
C. k. sąd powiatowy
Mosty dnia 20 sierpnia 1878.
(7209 3-3) E d y k t.
L. 3988. C. k. sąd powiatowy w Zabłotowie podaje do wiadomości publicznej, że na dniu 9 grudnia 1879, na 12 stycznia 1880 i na dniu 17 lutego 1880 o godzinie 9tej rano, odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż gruntu ogrodowego pod nr. 72 w Borszewowie położonego, niestanowiącego tabularnego ciała, należącego do Mikolsja Tanaajczuka i na 150 zł. sądownie oszacowanego w celu zaspokojenia resztującej pretensyi Schlomy Blaustaina 35 zł. w. a. z przyja.
Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszosaądowej registraturze.
Zabłotów dnia 3 października 1879.
(7235 3-3) Obwieszczenie.
L. 4984. C. k. sąd powiatowy w Niżankowicach ogłasza, że w sprawie zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Iwanowi Juszczykowi o zapłacenie kwot 150 zł. i 50 zł. w. a. z pn. odbędzie w sali sądowej publicznej licytację realności włościańskiej w Stroniowicach pod l. k. 31 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, dłużnika Iwana Juszczyka własnej w trzech terminach 1 grudnia 1879, 2 stycznia i 4 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10tej przed południem.
Cena wywołania 800 zł., zakład 80 zł. w. a.
Na pierwszym i drugim terminie realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej, zaś na trzecim także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.
Blizsze warunki licytacyjne także protokół zastawniczego opisanie i ocenienia, można przejrzeć w sądzie.
Niżankowice dnia 6 września 1879.
(7196 3-3) E d y k t.
L. 6332. C. k. sąd powiatowy w Zabłotowie podaje do wiadomości publicznej, że na dniu 9 grudnia 1879, na dniu 12 stycznia 1880 i na dniu 17 lutego 1880, o godzinie 9tej rano, odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. 100 w Illicach położonej, nie stanowiącej tabularnego ciała, należącej do Hryka Nikoryka Wołowskiego i na 1200 zł. sądownie oszacowanej, w celu zaspokojenia pretensyi Mojżesza Jupitera 120 zł. w. a. z pn.
Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszosaądowej registraturze.
Zabłotów dnia 3 października 1879.

Ze strony e. k. powiat. Dyrekcji skarbu w Tarnopolu wypisuje się druga licytacja w celu wydzierżawienia podatku konsumcyjnego od wyna na rok 1880, 1881 i 1882 a to bądź na jeden rok lub też bezwarunkowo na trzy lata, albo nareszcie na jeden z milczącym odnowieniem na rok drugi lub trzeci.

Table with columns: Liczba, Powiat dzierzawy, Cena wywołania wynosi rocznie (od mięsa, od wina, razem), and Licytacja odbędzie się przy e. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Tarnopolu.

Gdyby termin drugiej licytacji upłynął bez skutku, więc oznacza się zarazem termin do trzeciej licytacji na dzień 20 listopada 1879 o godzinie 9 rano.

Pisemne oferty zaopatrzone 10 pr. wadyum mogą być do godziny 9 przedpołudniem w dotychczasowym dniu licytacji do naczelnika e. k. powiat. Dyrekcji skarbu wniesione.

Względem warunków licytacji wraz z spisem miejscowości przydzielonych powzięć można wiadomość tutaj.

C. k. powiat. Dyrekcja Skarbu

Tarnopol 22 października 1879.

(7190 3—3)

Edykt.

L. 2418. C. k. sąd powiatowy w Mościskach podaje do ogólnej wiadomości, że na dniu 28 listopada 1879, jako na pierwszym, na dniu 2 stycznia 1880, jako na drugim, a na dniu 6 lutego 1880, jako na trzecim terminie, każdym razem o 11tej godzinie przed południem, odbędzie się w sądzie publiczna sprzedaż realności pod l. k. 104 w Sokoli położonej Heleny Szezurowej w Sokoli własnej, na zaspokojenie pretensji Izraela Oper w kwocie 35 zlr. z pn. z dołożenia że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko powyżej lub za cenę szacunkową, przy trzecim terminie zaś za jaką bądź cenę sprzedaną zostanie.

Cena szacunkowa i wywołania wynosi 81 zlr. w. a.

Zakład 8 zlr. 10 ct. w. a.

Warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i oszacowania przejrzeć można w kancelaryi sądowej.

Z e. k. sądu powiatowego

Mościska dnia 11 września 1879.

(7184 3—3)

Obwieszczenie.

L. 5670. W dniach 27 listopada, 29 grudnia 1879 i 29 stycznia 1880 odbędzie się przymusowa sprzedaż realności nieinhabulowanej, pod nr. konsk. 67 subrep. w Turcy wielkiej położonej dłużnika Michała Ropotyka własnej, w tutejszym e. k. sądzie na rzecz zakładu właścicielskiego na zaspokojenie sumy 113 zlr. 98 ct. w. a. z pn. każdym razem o godzinie 11tej przed południem z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta za cenę szacunkową lub wyżej niej, zaś na trzecim także niżej tejże sprzedaną będzie.

Cena szacunkowa 250 zlr.

Wadyum wynosi 10 proc.

Resztę warunków w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Dolina dnia 30 września 1879.

(7195 3—3)

Edykt.

L. 3693. C. k. sąd powiatowy w Zabłotowie podaje do wiadomości publicznej że na dniu 3 listopada 1879, na dniu 9 grudnia 1879 i na dniu 12 stycznia 1880 o godzinie 9tej rano odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. 321 w Illincach położonej, niestanowiącej tabularnego ciała, należącej do Jakowa Sawinka lwana i na 370 zlr. sądownie oszacowanej, w celu zaspokojenia pretensji Eisika Baumhla 20 zlr. w. a. z pn.

Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszo-sądowej registraturze.

Zabłotów dnia 3 października 1879.

(7201 3—3)

Edykt.

L. 3211. C. k. sąd powiatowy w Zabłotowie podaje do wiadomości publicznej, że na dniu 3 listopada 1879 na dniu 9 grudnia 1879 i na dniu 12 stycznia 1880 o godzinie 9 przed południem odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. 87 w Demyczu położonej, niestanowiącej tabularnego ciała, należącej do nieobjętej masy lwana Andrejczuka i na 160 zlr. w. a. sądownie oszacowanej, w celu zaspokojenia resztującej pretensji Chańci Bergman 14 zlr. w. a. z pn.

Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszo-sądowej registraturze.

Zabłotów dnia 29 września 1879.

(7200 3—3)

Edykt.

L. 6275. C. k. sąd powiatowy w Zabłotowie podaje do wiadomości publicznej, że na dniu 3 listopada 1879, na dniu 9 grudnia 1879 i na dniu 12 stycznia 1880 o godzinie 10tej rano, odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nr. 36 w Demyczu położonej, nie stanowiącej tabularnego ciała, należącej do Mikołaja Bodnaruka i na 200 zlr. sądownie oszacowanej w celu zaspokojenia pretensji 37 zlr. 13 ct. w. a. z pn.

Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszo-sądowej registraturze.

Zabłotów 4 października 1879.

(7228 2—3)

Edykt.

L. 13226. C. k. sąd obwodowy w Samborze podaje do wiadomości, że w sprawie Ewy Gargasowej przeciw Michałowi, Maryi, Barbarze, Katarzynie i Rozalii Paluchom o 100 zlr. z pn. odbędzie się przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji połowy z 2/3 części gruntów, „Kąty“ zwanych w tabuli miejskiej na imię dłużnika św. p. Jędrzeja Palucha zapisanych w Samborze położonych pod następującymi warunkami:

1. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 70 zł.

2. Wyznacza się dwa terminy licytacji na dzień 4 grudnia 1879 i dzień 9 stycznia 1880 każdym razem o godzinie 10 przedpołudniem, w których grunta te tylko za cenę szacunkową lub powyżej takowej sprzedane będą; a gdyby sprzedaż nie nastąpiła wyznacza się oraz termin na dzień 14go stycznia 1880 o godz. 10 przed południem celem ułożenia warunków zwalniających.

3. Każdy chęć kupienia mający winien będzie złożyć 7 zł. w gotówce jako wadyum, które nabywcy w cenę kupna wliczone będą.

1. Nabywca winien będzie w przeciągu 14 dni po prawomocności aktu sprzedaży resztującą cenę kupna do depozytu sądowego złożyć.

Kuratorem dla nieznanymi wierzycieli hipotecznych mianowany został adwokat dr. Budzynowski w Samborze.

Resztę warunków wolno w tutejszych aktach wglądać

Sambor 23 września 1879.

(7174 1—3)

Obwieszczenie.

L. 10366. C. k. Sąd powiatowy w Stryju podaje do powszechnej wiadomości, iż wskutek prośby Mojżesza Ungera odbędzie się w tusądowym budynku publiczna sprzedaż gospodarstw gruntowych pod l. k. 100 i 110 w Grabowcu z wyłączeniem jednak parceli pod liczbą topog. 753 „Błonie kosne“ zwanej w przestrzeni 2 morgów 158 kwadr. sążni i parceli pod liczbą top. 1054 „Łąki kosne“ zwanej w przestrzeni 1422 kwadrat. sążni z gospodarstwa pod lk. 100, tudzież z wyjątkiem parceli gruntowej pod licz. top. 846 „Błonie kosne“ zwanej, w przestrzeni 1 morga 504 kwadr. sążni, parceli pod licz. top. 1054 „Łąki kosne“ zwanej w przestrzeni 711 kwar. sążni i trzech parceli pod liczbami top. 754 i 1055 i trzeciej bez liczb topograficznych, pod nomenklaturą „Błonie kosne“ i „Łąki kosne“ w łącznej przestrzeni 1 morgu 769 kwadr. sążni z realności gruntowej pod l. k. 110 Henryka Rudolfa własnych na zaspokojenie pretensji w kwocie 300 zł. w. a. z pn. w trzech terminach a to dnia 16 grudnia 1879, dnia 15 stycznia 1880 i dnia 29 stycznia 1880 każdym razem o godzinie 10 przed południem.

Cena wywołania 3405 zł. a. w.

Zakład 342 zł. w. a.

Bliższe warunki można w tusądowej registraturze przejrzeć.

Stryj dnia 19 września 1879.

(7232 1—3)

Obwieszczenie.

L. 3125. C. k. sąd powiatowy w Mostach wielkich podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 379 i 99 zlr. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod Nr. konsk. 27 subrep. 256 w Rozance położonej, dłużnika Wacława Nosek własnej, w tutejszym e. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz e. k. uprzyw. zakładu kredytowego właścicielskiego dnia:

I. 14 stycznia

II. 11 lutego i

III. 10 marca

każdym razem o godzinie 9 przed południem z tem przedsięwziętą zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 1100 zlr. w. a. lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie.

Wadyum wynosi 10 procent ceny szacunkowej.

Resztę warunków tudzież akt opisanie i oszacowania realności przejrzeć można w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Mosty dnia 20 sierpnia 1878.

(7279 1—3)

Edykt.

L. 5465. W dniach 2 grudnia 1879, 14 stycznia 1880 i 13 lutego 1880, o godzinie 10 przed południem odbędzie się w sądzie licytacja realności Pawła B. Jyka Janów własnej, pod nr. k. 59 w Nieznanowie położonej nieinhabulowanej celem zaspokojenia sumy 7 zlr. w. a. z pn. na rzecz Süsskinda Rotha.

Cena wywołania 130 zlr. w. a. wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Busk dnia 15 września 1879.

(7292 1—3)

Edykt.

L. 47591. C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni Szymonowi Karpińskiemu że wskutek prośby Jana Kleskiego z dnia 8 października 1879 l. 47591 wyznaczono termin na dzień 3 grudnia 1879 o godzinie 11 przed południem do usprawiedliwienia pretensji w stanie biernym dóbr Wierbiaż niży dom 378 str. 65 n. 14 on. uwidoczniomy.

Cena wywołania 130 zlr. w. a. wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Busk dnia 15 września 1879.

(7293 1—3)

Edykt.

L. 47619. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że firma „Israel Stadtfeld“ fabryka rumu, rozolisów i likworów pod l. konsk. 87 w Zniesieniu dnia 7 października 1879 w rejestrze handlowym dla firm pojedynczych wpisana została.

Cena wywołania 130 zlr. w. a. wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Busk dnia 15 września 1879.

(7293 1—3)

Edykt.

L. 47619. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że firma „Israel Stadtfeld“ fabryka rumu, rozolisów i likworów pod l. konsk. 87 w Zniesieniu dnia 7 października 1879 w rejestrze handlowym dla firm pojedynczych wpisana została.

Cena wywołania 130 zlr. w. a. wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Busk dnia 15 września 1879.

Ponieważ miejsce pobytu tegoż Szymona Karpińskiego nie jest wiadome, a zatem e. k. sąd krajowy do zastępowania i na tegoż koszt i szkodę tutejszego adwokata dr. Marcelo Madajskiego z substytucją adwokata dr. Władysława Majewskiego kuratorem mianował, z którym niżej sprawa wedle ustawy przeprowadzoną będzie.

Niniejszym więc edyktem wzywa się Szymona Karpińskiego, aby w należytych czasie osobicie stanął, lub potrzebną tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosowanych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zażądania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

C. k. sąd krajowy

Lwów dnia 18 października 1879.

(7276 1—3)

Edykt.

L. 2786. W dniach 28 listopada 1879, 9 stycznia i 9 lutego 1880 o godzinie 10tej przed południem odbędzie się w sądzie licytacja realności Fedka Daniłowego własnej, pod l. k. 7 w Wierzbianach położonej, nieinhabulowanej a właściwie tylko stodoły i ogrodu do powyższej realności należących, celem zaspokojenia sumy dłużnej z przya. na rzecz Mojżesza Frankla.

Cena wywołania 155 zł. wal. a. Wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Busk dnia 20 maja 1879.

(7275 1—3)

Edykt.

L. 2549. W dniach 28 listopada 1879, 9 stycznia i 9 lutego 1880 o godzinie 10tej przed południem odbędzie się w sądzie licytacja realności Michała Machnickiego własnej, pod l. k. 26 w Lanerówce położonej, nieinhabulowanej, celem zaspokojenia sumy 95 zł. w. a. z pn. na rzecz Chaje Perli Danzigerowej.

Cena wywołania 850 zlr. w. a. Wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Busk dnia 5 maja 1879.

(7277 1—3)

Edykt.

L. 4338. W dniach 27 listopada 1879, 9 stycznia i 6 lutego 1880 o godzinie 10tej przed południem odbędzie się w sądzie licytacja realności Marii Suchowirskiej własnej, pod Nr. k. 47 w Busku na Lipibokach położonej, nieinhabulowanej, celem zaspokojenia resztującej sumy 81 zlr. w. aust. z pn. na rzecz Towarzystwa zaliczkowego w Busku.

Cena wywołania 100 zlr. w. aust. wadyum 10 proc.

Resztę warunków w registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Busk dnia 19 lipca 1879.

(7177 1—3)

Edykt.

L. 2172. C. k. Sąd powiatowy w Żurawnie zawiadamia Dmytra Peczyka, że dn. 2 marca 1867 umarł w Mielniczu Michał Peczyk z pozostawieniem majątku i spadkobierców.

Ponieważ miejsce pobytu spadkobiercy Dmytra Peczyka sądowi nie jest wiadome, wzywa się go ażeby w przeciągu jednego roku swoje oświadczenie do tego spadku wniósł, w przeciwnym bowiem razie postępowanie spadkowe z resztą spadkobiercami i kuratorem dłań w osobie Andrusia Weklesa przeprowadzone zostanie.

C. k. Sąd powiatowy

Żurawno 25 kwietnia 1879.

(7259 1—3)

Obwieszczenie.

L. 9585. C. k. Sąd powiatowy w Nisku wiadomo czyni że w dniu 14 stycznia 1880 począwszy od godziny 10 z rana, odbędzie się egzekucyjna sprzedaż pod l. 10 w Wolinie położonej na 1095 zlr. oszacowanej.

Zakład wynosi 109 zlr.

Warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania.

Nisko 11 lipca 1879.

(7243)

Obwieszczenie.

L. 1735. Dochodzenia celem założenia księgi hipotecznej dla gminy katastralnej Hoczew powiatu sądowego Lisko rozpoczyna się na miejscu w Hoczewi dnia 10 listopada 1879.

Bliższe szczegóły zawierają ogłoszenia w urzędach gminnych.

Przemysł dnia 27 października 1879.

(7264)

Obwieszczenie.

L. 12501. Ogłoszenia z dnia 2 października b. r. l. 12501 w Gazecie Lwowskiej nr. 233-235 umieszczone prostuje e. k. sąd powiatowy w ten sposób że nie 9/18 ale 9/10 części realności realności nr. 82 w stryju sprzedane być mają.

Stryj 24 października 1879.

(7293)

Obwieszczenie.

L. 47619. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że firma „Israel Stadtfeld“ fabryka rumu, rozolisów i likworów pod l. konsk. 87 w Zniesieniu dnia 7 października 1879 w rejestrze handlowym dla firm pojedynczych wpisana została.

Lwów dnia 18 października 1879.

(7271) **Ogłoszenie.**

L. 48376. O. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszym, że firma „Karol Klimowicz” handel towarów koczowniczych we Lwowie zarejestrowana dla firm pojedynczych dnia 12 października 1879 została wpisana.
Lwów dnia 18 października 1879.

Pomieszczenie prywatne.

Uznanie.

Urządzone przez p. Lippego Grüner koflarza w Cieszanowie dwa parniki żelazne Hentzego pomimo długiego gotowania

nie gotowały i nie rozmiędzwały należyście kartofli a przy każdym prawie zacierze dawały znaczny procent kartofli ciałych i surowych z parników wychodzących. dwa te parniki sfinansowały zatem zgoda śle. Pan August Schumann we Lwowie Nr. 5 ulica Tyczkowska, stosownie do swego zobowiązania się, przerobił te dwa parniki bez zastanowienia ruchu gotują i zacierają kartofle w przeciągu niespełna godziny i rozmiędzają je dostatecznie z wyjątkiem tylko małej ilości (około pół garnca z jednego parnika) kartofli znajdujących się, wedle jego twierdzenia, w zbyt długim kolanie, co dopiero po ustaniu ruchu gorzelni przerobić będzie możebnem.

Zarząd dóbr w Siebieszowie dnia 12 października 1879.
Kazimierz Potworowski w. r. Edward Domański w. r. Wincenty Albinowski w. r. Dawid Krenikof gorzelnik. (7267 2-3)

Najtańszy skład L A M P.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić szanowną P. T. Publiczność, iż dla wszelkiej wygody sprowadziłem na sezon zimowy różne gatunki lamp i przyborów do oświetlenia, z pierwszorzędnych fabryk, i podług najnowszych wzorów,

ma nowości:
Angielskie lampy z dwoma kłotami, potrzebujące mniej nafty, a dające nadzwyczaj silne światło.

Angielskie cylindry nowej konstrukcji z miesięcznymi kominkami w kształcie kuli, niepekające. Lampy nowej konstrukcji bez cylindrów, do stajen, stodół i miejsc otwartych.

Lampki nocne, w różnych gatunkach od 20 do 40 ent.

Kule, umbry i tulipany w najrozmaitszych formach, w największym wyborze i po najtańszych cenach.

Dziękując Szanownej P. T. Publiczności za doznane, poleca się i nadal łaskawym względem, zwłaszcza przy tak bajecznie niskich cenach.

M. Jakoby

naprzeciw głównych drzwi teatru. (7294 1-8)

TRUMNY METALOWE

w obfitym wyborze i po umiarkowanych cenach poleca

handel sprzętów kościelnych i cerkiewnych

WALENTEGO STACHIEWICZA

w Tarnopolu

(Targowica końska).

(3896 22-25)

C. k. uprz. Lwowo-Czerwiowiecko-Jasska kolej żelazna. — Kolej Arcyksięcia Albrechta. — Pierwsza węgiersko-galicyska kolej żelazna zarazem jako prowadząca ruch na c. k. kolei Dniestrzańskiej.

Obwieszczenie.

L. 12242. (7274 1-3)
Z dniem 15 listopada 1879 r. wchodzi w życie taryfa wyjątkowa, szczególnie umiarkowana dla zboża, kukurudzy i owoców strączkowych w całowozowych ładunkach ze stacji: Czerniowce, Kolomyja, Suczawa loco i transito, Stanisławów, Chyrów, Przemyśl, Sambor i Stryj do stacji: Banóc, Homonna, Legenye Mihalyi, Nagy Mihaly, Ormezó, Tóke Terebes, dalej dla próżnych worków w przeciwnym kierunku.

Egzemplarzy tej taryfy można nabyć w dotyczących stacjach i w komercyalnych biurach wyżej wymienionych zarządów kolejnych.

Wiedeń dnia 30 października 1879.

Od zarządów związkowych.

Tylko krótki czas! Hotel Zorza l. 51 Berger & Fritsch

pierwszorzędny zakład towarów modnych i konfekcyj damskich

„zur Stadt Paris“ we Wiedniu przy I. Kohlmart 6 poleca P. T. dostojnym paniom konfekcje damskie od najwykwintniejszych do najpojedynczych, po cenach mianowicie:

Paletoty zimowe najelegantsze	od 15 zł. i wyżej
Plaszcze	20 zł.
Kostiumy do wychodu	20 zł.
Stroje najelegantszej	40 zł.
Szlafroki	15 zł.

Hotel Zorza l. 51.

(7080 3-3)

Medale i nagrody otrzymane na wystawach

Lyonie w 1872 i w Paryżu 1873 i 1878 r.

SZTUCZNE TRAWIENIE

WINO CHASSAING

POŁĄCZONE

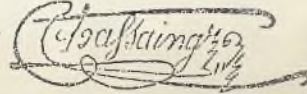
Z PEPSYNA I DIASTAZA

naturalnymi czynnikami niezbędnymi w organizmie do trawienia. W 1864 r. o Winie Chassaing odczytano bardzo pochlebny raport w akademii medycznej w Paryżu. Od tej chwili preparat ten zajął bardzo ważne stanowisko w Terapii. Przepisują go powszechnie lekarze przeciw:

Mozolnemu i niezupełnemu trawieniu, boleściom żołądka, gastralgiom, trudnemu powrotowi do zdrowia, wymiotom, biegunkom, utracie sił i apetytu, i t. d.

UWAGA — Skuteczność tego środka dała powód do licznych fałszerstw

Wymagać należy podpisu na etykiecie i na obliczce cztero-kolorowej przytwierdzającej kapsułki.

W PARYŻU, Avenue Victoria, 6. We Lwowie w aptece PP. Mikolascha, Erzyozanwskiego etc.

(4752 16-24)

Przeciw wylysieniu głowy,

siviznie i tworzeniu się łupieżu, przydaje się według codziennie nadechodzących świadectw i listów dziękczynnych jedynie i wyłącznie

Olejek taninowy Dra Moras.

Działanie tego jest faktycznie zadziwiające, gdyż nie tylko usuwa wszystkie wyżej wymienione słabości, lecz tegoż wzmacniające substancje pożywne, które według zasad umiejętności, włosom konieczne są potrzebne, przywracają każde włosy chorobliwe do nowego życia i przyczyniają się zdumiewająco do porostu włosów.

Tę doniosłą skuteczność stwierdza niezliczona ilość świadectw. Między innymi i następujące: I ja oddaję olejkowi taninowemu, wyrabianemu przez dr. Moras, należną pochwałę, gdyż takowy nie tylko że zapobiegł wypadaniu włosów i tworzeniu się łupieżu, lecz sprawił mi moeny porost włosów. Wiedeń.

Wielorakie środki nie były w stanie wyleczyć włosów moich od wypadania, aż za poradą mego lekarza zacząłem używać olejku taninowego dr. Moras, który w krótkim czasie wyleczył mię z tej choroby. Stosownie do zasługi oddaję publicznie temu preparatowi należną pochwałę, a wynalazcy najwyższe podziękowanie.

Praga 10 lutego 1877.

K i n s k y.

Do nabycia we fiaskach po 2 i 1 guld. we Lwowie: u Zyg. Ruckera, apt. pod srebrnym orłem, przy ulicy Krakowskiej. Należy wyraźnie żądać „Olejku taninowego dr. Moras.”

(5123 12-24)

Ogłoszenie licytacji.

(7018 3-3)

Oddział zastawniczy galicyjskiego BANKU kredytowego ulica Jagiellońska l. 3 (dom własny)

podaje do ogólnej wiadomości, iż zapadłe do dnia 31go sierpnia 1879 r. zastawy w dniach 5 i 6 listopada 1879 r. w godzinach od 9 do 3 przez publiczną licytację (w myśl §. 59) najwięcej dającemu za gotówkę sprzedane zostaną.

Równocześnie wzywamy właścicieli kwitów przedawnionych, by się o podniesienie możliwych nadwyżek licytacyjnych zgłosić zechcieli, ponieważ takowe, stosownie do § 26 Regulaminu oddziału zastawniczego, po upływie trzech lat przepadają.

Lwów dnia 20 października 1879.

